

Leven der H. Catharina van Zweden, dochter der H. Birgitta

<https://hdl.handle.net/1874/236750>

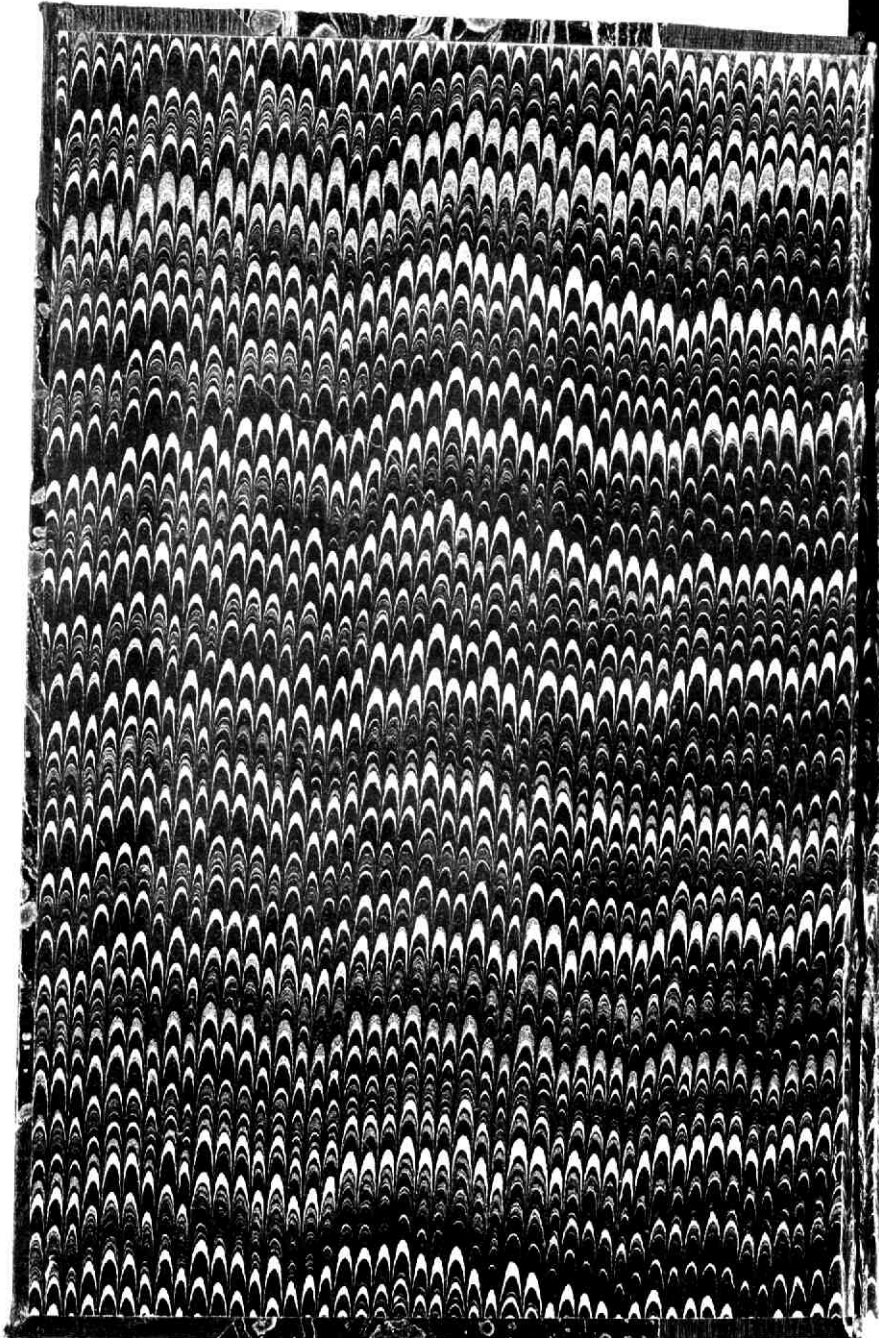
Per

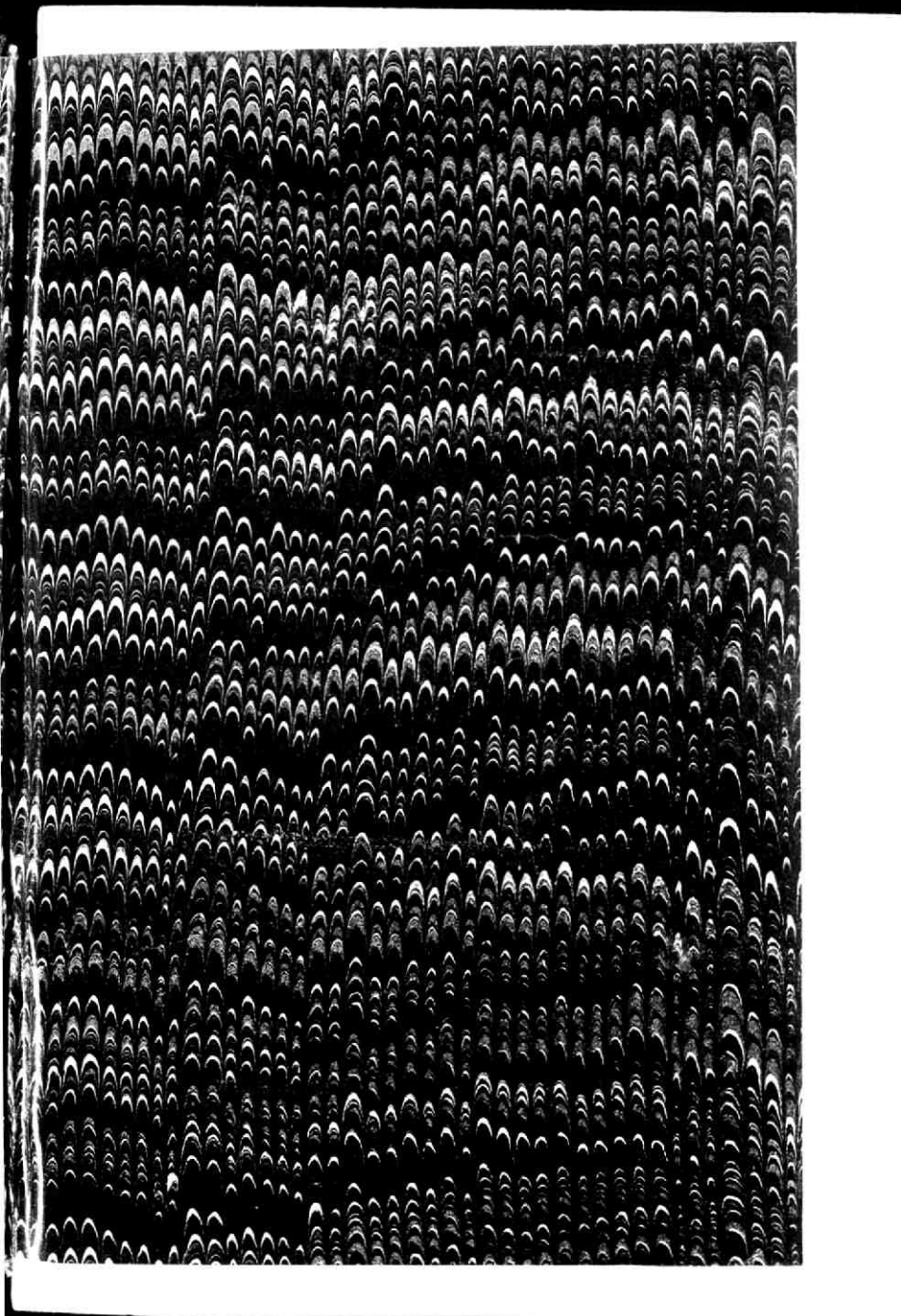
202/

517

TAM 745

P. Welpho.

Leven

van de Heilige

Catharina van Sweden.

Breda 1878.

LEVEN

DER

TAM 745

H. Catharina van Zweden,

DOCHTER DER H. BIRGITTA.

Beschreven door P. ULPHO,

Kloosterling der Orde van de H. Birgitta.

Uit het Latijn vertaald in het jaar 1877,

DOOR

EEN R. K. PRIESTER.

Galerij der heiligen; I, 5

BREDA,
EDUARD VAN WEES,
Snelpers Boek- en Muziekdrukkerij.

1878.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

1601 3710

Hoofdstuk I.

Oproeding, maagdelijk huwelijk, en uitstekende ootmoedigheid van Catharina.

nze eerbiedwaardige en aan God zoo aangename Catharina was de dochter van den adellijken Heer Ulpho Gudmarson en van zijne echtgenootte Birgitta, wier deugden de H. Kerk in hare lofzangen bezingt. Deze twee deugdzame echtgenooten schonken aan dit tranendal, maar in de eerste plaats aan God, acht kinderen. Catharina, (wier levensbeschrijving wij ondernomen hebben,) was, volgens rang van geboorte, het vierde kind der H. Birgitta; Gods Voorzienigheid stelde hier de deugd in het midden, terwijl Catharina door hare groote deugden en heiligen levenswandel de eerste plaats boven alle de overigen inneemt. Gods gratie deed dit uitverkoren kind reeds een doorslaand bewijs geven van zijne toekomstige heiligheid en glinsterende zuiverheid, toen het zijne eerste levensdagen nog in de kinderwieg doorbragt.

Men had aan het kind eene voedster gegeven, om hetzelve met hare borsten te voeden. Maar Catharina, die zonder den minsten weerzin aan aan de borst harer heilige moeder en evenzoo

van eenige andere brave vrouwen haar voedsel nam, betoonde eenen onoverwinnelijken afschuw van hare voedster, (die men met grond veronderstelt, dat een ontuchtig vrouwspersoon was,) en toonde door hare tranen en door al haar mogelijk tegenweeren dat zij die onzuivere borsten als alsem verfoeide. Immers het betaamde ook, dat zij van den schoot harer moeder af niets onzuivers zou eten of drinken, zij die zich eenmaal zoo geheel en gansch aan de liefde van haren God zou toewijden.

Nadat hare heilige moeder haar gespeend had, was hare eerste zorg deze, van aan haar kind eene godsdienstige opvoeding te verzekeren, en zij stelde de kleine Catharina in de handen eener godvreezende Abdis van Risaberga, die eenen heiligen levenswandel voerde, om haar in alle deugden op te voeden. Maar de duivel, die altijd de onschuld vervolgt en op de hielen zit, die er altijd op uit is en allerhande plannen uitvindt om die eerst opkomende en uitbottende deugden te verpletteren en te vernielen, komt op zekeren nacht in het vertrek, waar dit onschuldig kind sliep, in de gedaante van eenen os met zeer groote hoorens, op een uur dat de Abdis was opgestaan en in het gebed doorbragt. Hij neemt het kind op zijne hoorens, werp het op den steenen vloer en laat het daar half dood liggen. De Abdis hoorde het arm kind eenen zoo droevigen

en pijnvollen gil geven, zij vliegt met een bevend hart naar zijn bed, ziet het bewege- loos op de steenen liggen en drukt het voor dood aan haar hart. Toen verscheen de duivel ook aan haar en zeide; hoe gaarne zou ik het vermoord hebben, hadde ik maar van God de toelating kunnen krijgen."

Toen Catharina zeven jaren oud was, werd zij op zekeren dag door eenige speelmakkers van hare jaren uitgenoodigd om te zamen met eenen pop te spelen. Het goede kind deed dit met genoegen. Maar God liet geensinds toe dat zulke ijdele en nietige spelen, die bij zoovele kinderen die vastheid en bestendigheid van geest en karakter vernietigen, ook deze zoo geheel onschuldige ziel zouden bederven. De barmhartige God, die toelaat, dat de zoon dien Hij bemint, de roede ondervindt, liet ook toe dat Catharina den eerstvolgenden nacht nadat zij zich in dat spel had verlustigd, in haren slaap verscheidene onzuivere geesten in de gedaante van poppen in haar slaapvertrekje zag komen, die haar uit haar bed sleurden, en zoodanig met roeden sloegen, dat den volgenden morgen geheel haar ligchaam paars en blauw geslagen was. Ook van dien dag af verliet het kind, geholpen door de gratie van Hem, die ook uit de gevaren en bekoringen ons geestelijk voordeel weet te trekken, geheel en al alles wat maar eenigsinds de verwijfdheid

kon doen ontstaan en daarbij alle ijdele en nietige spelen. Nooit zag men haar zich nog vervoegen bij hare makkers, wanneer deze met eenig spel bezig waren; integendeel zij gedroeg zich van dien dag af immer met eenen ernst en rijpe bedaardheid, die verre boven haren zwakken en nog zoo teederen ouderdom verheven waren.

BEMERKING. Welk mirakel van overwinning op zichzelf in zoo teederen ouderdom, en dit zoovele jaren lang, dag in dag uit! Want de geschiedenis van zoo éénen nacht is in die jaren zoo gemakkelijk vergeten. En dan dag in dag uit het uitstaan om het spel te verlaten, zich van allen af te zonderen, de verveling te lijden, de bespotting van hare makkers enz. enz. Welke moed en zelfsoverwinning! Is die bij ons zoo groot en zoo moedig -- op onzen leeftijd?

DE VERTALER.

Zoo kwam Catharina, terwijl zij dagelijks de grootste deugden beoefende, eindelijk tot hare huwbare jaren, en deze bragten haar eene geheel nieuwe gelegenheid aan om aan God hare liefde en vertrouwen te betoonen, door eenen nieuwen akt van de edelmoedigste overwinning op haar zelve. Hare opregte liefde tot God en tot de Allerheiligste Maagd Maria hadden haar een vurig verlangen ingeboezemd om hare maagdelijke zuiverheid aan God op

te dragen; en nu gaf haar vader haar zijnen wil en onveranderlijk besluit te kennen van haar ten huwelijk te geven. God alleen weet, welke slag deze tijding voor Catharina was en welke vreeselijken strijd zij hier te overwinnen had. En toch zij overwon haar zelve; met een onwrikbaar vertrouwen op God en op de bescherming van Maria gehoorzaamt zij haren vader, en geeft hare hand aan eenen adellijken jonker, met naam Egardus. Maar de oneindig heilige God, Hij, die het verlangen en streven naar de vlekkelooze zuiverheid in de harten zijner uitverkorenen doet ontstaan, verliet zijne beminde bruid niet in dezen nood. Toen de dag daar was, op welken het huwelijk ging voltrokken worden, was deze zoo heilige maagd met haren bruidegom alleen in eene kamer; zij sprak hem zoo dringend en met zooveel overtuiging over het geluk van een zuiver leven, en God, die in het midden van hen is, die in zijnen naam te zamen zijn, kwam haar zoo krachtdadig te hulp, dat Catharina haren bruidengom overreedde. Zij legden daar te zamen de belofte van eeuwige zuiverheid af, bekrachtigden dezelve met eenen heiligen eed, en, terwijl zij nu elkander met de innigste en zuiverste liefde beminden, bespotten zij nu, verborgen onder den prachtigsten wereldschen tooi en kleeding, door een heilig bedrog den aartsvijand der maagdelijke zuiverheid. De goede

God toonde ook door een voorval, dat hier verdient vermeld te worden, hoe aangenaam Hem deze belofte was.

Op zekeren dag was haar echtgenoot, die met haar zoo innig aan God toegewijd bleef, volgens het gebruik der edellieden op de jagt gegaan, en rende met zijne honden een rhee na, toen toevallig Catharina, op haren wagen gezeten, om hare zaken te gaan verrichten denzelfden weg door het woud maakte. Op eens verliest de rhee, door het drijven der honden van vermoedheid uitgeput, geheel hare wilde schuwheid en menschenvrees, zij vlugt in éénen sprong naar Catharina, als naar een zeker toevlugtsoord, verbergt haren kop op den boezem dier zoo zuivere vrouw, die hare schoone deugd op den boezem van haren God had verborgen, en vleit zich alzoo geheel verzekerd bij haar neder. Toen nu haar man en de anderen, die het dier op de hielen zaten, bij Catharina gekomen waren, en lings en regts naar het dier rondzagen, toonde zij hetzelfde, gelijk het onder haren mantel verborgen lag, en zij verzocht de jagers ootmoedig, dat zij hare beschermeling de vrijheid zouden vergunnen. Gaarne werd dit verzoek ingewilligd, en dadelijk snelt de rhee het bosch in, terwijl de jagers zich grootelijks in God verheugden, en Hem dank zeiden, die zoo wonderbaar de schuwste dieren weet te temmen.

Catharina en haar echtgenoot leidden te zamen een zeer streng leven, ten einde hun ligchaam dien gevaarlijken huisvijand der ziel, in toom te houden. Na een ruim gedeelte van den nacht in vurige gebeden te hebben doorgebracht en dit neergekniel op den vloer, legden zij op den harden vloer hunner slaapkamer ééne enkele bedsprei, daarop één enkel kussen onder het hoofd, en zóó namen zij beiden hunne gewone nachtrust, en hieraan bragten zij zelfs in den winter geene de minste verandering, dewijl zij des te meer hun hart verwarmd gevoelden door het vuur van Gods Liefde, hoe meer zij om Zijne liefde het aangename en gemakkelijke van dit leven vaarwel zeggen. Bij dit alles beijverde zich Catharina om haren godvreezenden echtgenoot door woord en voorbeeld aan te sporen tot de beoefening dier deugden en boetvaardige werken, die zij in hare jeugd door hare moeder, de H. Birgitta had zien beoefenen, of die zij van anderen geleerd had, dewijl zij zeer verlangde om zoo gezamenlijk ook die goede voorbeelden na te volgen. Zij begonnen zodoende bij de heilige oefeningen van waken en bidden ook het vasten te voegen, om daardoor aan alle de deugden hunner heilige zielen voedsel te geven, opdat ook het ligchaam des te meer zou onderworpen blijven aan den geest en als dienstmaagd hare meesteres des te beter zoude dienen. Zij

beoefenden dus de onthouding van spijzen uit liefde voor God en tot hunne eigene zaligheid, en onthielden zich niet enkel van ongeoorloofde spijzen, maar ook van de geoorloofden; wetende dat de onthouding van spijzen het leven verlengt, de zuiverheid bewaart, ons met God verzoent, den duivel overwint, het verstand opheldert, den geest versterkt, de ondeugd vertrappt, het ligchaam in toom houdt, en ons hart ontsteekt in liefde tot God.

Dit huwelijk was derhalve heilig en gelukkig, dewijl geene aardsche liefde en genoegens die twee harten vereenigden, maar omdat hunne harten in één gesmolten waren door het vuur der heiligste liefde in Jesus Christus. Het was heilig en gelukkig, dewijl zij uit eerbied en liefde jegens de Goddelijke Barmhartigheid, zooveel zij konden het maagdelijk en allerheiligste huwelijk van Maria en Joseph trachtten na te volgen. Immers zij waren in hunnen leeftijd als twee leliën, die in den lusthof des Heeren en in den huwelijken staat heerlijk bloeiden, die voor de alziende oogen van God schitterden in den gloed der blankste zuiverheid, en onder den evenmensch den aangenaamsten geur verspreidden van hunnen goeden naam en van voorbeelden der schoone deugden.

Deze leliën groeiden desniettemin tusschen de doornen. Eenige lieden van huu huis, onbekend en vreemdelingen in het waar boet-

vaardig, verstorven en geestelijk leven, spraken over Catharina en haren echtgenoot met Carolus, den broeder van Catharina, en schilderden hen af als dwaze en bijgeloovige menschen. Deze zocht nu eene gelegenheid, om zich met zijne eigen oogen te overtuigen; hij kwam zekeren nacht heimelijk in hunne slaapkamer, en zag daar, hoe zij hunne prachtige en heerlijke slaapstede onaangeroerd lieten, en daar van een gescheiden, als strenge kloosterlingen, gekleed met grove linnen zakken, op den harden vloer hunne rust namen. De heer Carolus hierover verontwaardigd, en al niet meer als hunne overdragers bekend met de zaken, die de belangen der ziel betreffen, liet zich hard uit tegen den heer Egardus en zijne gade Catharina, en voegde hen toe, dat zij zinnelooze en bijgeloovige menschen waren. Zij daarentegen aanhoorden geduldig en gelaten die verwijtingen, miskeningen en bespottingen, en lieten zich hierdoor in geenen deele van hun heilig besluit afbrengen om in hun zuiver en verstorven leven te volharden; hun heilig besluit was onwrikbaar geworden.

Maar dewijl de zuiverheid des ligchaams weinig baat, wanneer ze niet vereenigd is met de zuiverheid van ziel of de ware ootmoedigheid; die ootmoedigheid die, niet in schijn maar opregt, door alles niets zoekt als de eer van God; daarom beijverde zich Catharina

om hare zuiverheid door de ootmoedigheid te omheinen. Zij begon ook langzamerhand die wijze van kleeding te verlaten, die van de vroegere eenvoudige vaderlandsche manier was afgeweken, en noch kwade tongen noch spotters konden haar overhalen om de ootmoedige en deftige vaderlandsche kleeding te verlaten; op haar voorbeeld lieten vele edele jonkvrouwen van hare kennissen en bloedverwanten alle overtollige kleederpracht varen.

Onder deze mogt Catharina ook de echtgenootte van haren bovengenoemden broeder Carolus, de edele Gydha tellen. In den beginne weigerde deze edele vrouwe volstrekt, niettegenstaande alle vermaningen en aansporingen van Catharina, om haar voorbeeld te volgen; maar eindelijk, door een bijzonder bezoek des hemels begunstigd, begon zij eenen meer volmaakten levenswandel. Immers, op zekeren dag was Gydha, in gezelschap van Catharina in de stad *Calmarne*; zij waren te zamen in eene Kapel van Onze Lieve Vrouw ingegaan, om wat te bidden. Het gebeurde, dat Gydha onder haar gebed begon te sluimeren. In hare sluimering zag zij de H. Maagd, die met een zoet en vergenoegd gelaat Catharina beschouwde, en integendeel op haar ontevredene en vergramde blikken wierp. Op dit zien geheel onthutst, begon zij onder eenen vloed van tranen Maria te bidden, en riep Haar toe:

O! mijne Meesteres, waarom toch beschouwt Gij mij zoozeer ontevreden en misnoegd? Waarop Maria antwoordde: Waarom luistert gij niet naar de raadgevingen van mijne dierbare Catharina? Wanneer gij volgens hare vermaningen uwen levenswandel en kleederdragt zult verbeterd hebben, zal ik u ook door mijne zegeningen met liefde mogen beschouwen. Hierop ontwaakte Gydha, en dankbaar voor zoo bevoorregte aansporing, legde zij van dien dag af allen overtolligen wereldschen toot ter zijde, en trachtte zich de ootmoedigheid en deugdzamen levenswandel van Catharina eigen te maken.

Maar haar nog geheel wereldsche echtgenoot, de reeds meer genoemde Carolus, beschouwde met leede oogen deze verandering van kleederdragt en dien meer goddienstigen levenswandel zijner Gydha; en geheel ontevreden bijt hij zijne zuster Catharina toe: gij schijnt nog niet te vreden te zijn, dat gij zelf u als eene beggijn aanstelt, gij moest ook nog mijne vrouw den kop zot maken, en haar door het gemeen volk over de tong laten halen. Catharina verdroeg dien spot en smaad ootmoedig en verduelig voor God, terwijl zij niets meerder vreesde, dan voor hare goede werken lof in te oogsten. Immer ook bad en smeekte zij hen, die haar wilden prijzen, van zoo iets van haar noch te zeggen noch te denken. Ja menig-

maal berispte zij hare eigene bijzondere geheim-schrijvers met de oogen vol tranen, wanneer deze haar gelukkig noemden, gedrongen door hunnen eerbied voor hare maagdelijke zuiverheid en vlekkeloos huwelijk, en zij bezwoeren nooit of nimmer die zaken meer met den naam te noemen.

Hoofdstuk II.

Catharina vertrekt naar Rome. Haar echtgenoot sterft, en zij krijgt bevel om als gezellin bij hare moeder te blijven. Zij overwint haar verlangen om terug te keeren.

orten tijd na het huwelijk van Catharina stierf haar vader, Ulpho Gudmarson, vorst en wetgever van *Neritia*, den 12 Februarij 1344, in eenen gezegenden ouderdom, en werd volgens zijnen staat met alle plegtigheid begraven in het klooster Alvastra. Na dit afsterven vertrok de H. Birgitta, Catharina's moeder, op Gods bevel naar *Rome*. En dewijl zij er zwaarmoedig over nadacht, hoe

zij iemand zou vinden , bij wien zij zich gerust en altijd zou kunnen verwoegen , om in alle moeilijke omstandigheden raad en daad te verwerven , en die haar troost zou zijn in dat vreemd en onbekend land , kreeg zij van Christus ten antwoord , van zich daar niet over te bekommeren ; want dat Hij haar iemand zou zenden , die haar trouw zou helpen in alles wat God haar had aanbevolen , en die Hij ook met bijzondere gratiën en zegeningen zou voorkomen en toerusten . Ongeveer drie jaren nadat de H. Birgitta te *Rome* was aangekomen , begon Catharina een ongemeen verlangen te gevoelen om eene bedevaart naar *Rome* te ondernemen , en dat zoozeer toenam , dat het scheen dat zij begon te kwijnen .

Haar godvreezende echtgenoot dit ziende vroeg haar de oorzaak van hare zuchten en van den geheel ongewonen bedrukten toestand waarin hij haar zag verkeerem . Catharina , vol vertrouwen op haren zoo liefdevollen echtgenoot en die daarbij zoo innig godvreezend was , opent hem geheel haar hart . De wijze en voorzichtige Egardus stelde zich , op het vernemen van haar zoo vurig verlangen , hare bedaarde en bestendig godvruchtige levenswijze voor den geest ; hij oordeelde hierom dat dit zoozeer vurig verlangen alleen in God zijnen oorsprong vond ; en hierom , hoe innig en vurig hij haar ook lief had , durfde hij hare bede niet afslaan :

maar hij stelde zich ook van den anderen kant voor oogen hare nog zoo jeugdige jaren; zij was nog maar achttien jaren oud, daarbij haar beeldschoon gelaat en gestalte, en vreesde hierom niet zonder grond, dat haar op zoo verre bedevaartsreis eenig ongeval kon overkomen. Dit deed hem aarzelen en zijne toestemming verdagen. Maar eindelijk door de ware vreeze Gods overwonnen, die den mensch verbiedt den H. Wil van zijnen schepper tegen te werken, gaf hij toe aan de zoo dringende smeeingen zijner Catharina. Men begint dadelijk al het noodige voor haar en haar gezelschap voor dergelijke reis bijeen te brengen, men bezorgt haar trouwe en deugdzame reisgezellen, en nu wacht men maar alleenlijk op den dag, waarop het vertrek uit het vaderland bepaald is, hetgeen plaats had in 1348 of in het begin van 1349.

Maar Lucifer, die oude vervolger der deugd, en die er ook op uit is om goede en heilige plannen en voornemens te doen verwelken, zoo hij derzelve uitvoering al niet met geweld belet, joeg den boeder van Catharina, Carolus, tegen haar in het harnas: en dit zoo hevig, dat hij haren echtgenoot Egardus met den dood bedreigde in eenen aan dezen afgezonden brief, als hij den moed had, aan zijne zuster vrijheid te verleenen, om buiten het vaderland eene bedevaart te gaan houden. Daar echter

Egardus, bij de aankomst van dien brief, voor de belangen zijner zaken afwezig was, werd dezelve aan Catharina ter hand gesteld. Dewijl deze van dien brief zich geene rozen kon beloven, en de lont rook, opende zij denzelfden. Na alle bedreigingen gelezen te hebben, bragt zij persoonlijk den brief naar den broeder haar's moeders, haren oom Israël, eenen magtigen en door en door wijzen en godvreezend ridder. Deze vertroostte haar met veel liefde en gaf haar den raad, dat zij om de bedreigingen haar's broeders haar heilig voornemen niet zou laten schipbreuk lijden: hij stelde haar tevens gerust door haar te verzekeren, dat hij de bedreiging tegen haren echtgenoot Egardus zou weten af te weren. Hij liet haar alzoo geheel getroost vertrekken, en spoorde haar niet alleen door woorden maar tevens door geschenken aan, om zonder achterdocht haar vertrek uit het vaderland te bespoedigen. Er werd nu niet meer getalmd, en Catharina besteeg het schip in gezelschap van den maarschalk van *Zweden*, Gorstago Thunasson, en twee adellijke vrouwen van hetzelfde Koninkrijk.

Na eene moeilijke zeereis nam zij met haar gezelschap den weg door *Duitschland* en *Italië* over land, en kwam in de maand Augustus te *Rome* aan. Juist in die dagen verbleef, op bevel van Christus, hare heilige moeder Birgitta met haren eerwaardigen geestelijken

vader, Petrus Olavus en eenige andere leden van haar huis bij *Bononien* in een klooster van *Sarpa* (zeer waarschijnlijk moet men lezen *Parma*), ten einde de bekeering van den abt en de leden van dat huis te bewerken. En Catharina ging met haar gezelschap volkommer hare moeder in *Rome* zoeken, zonder te kunnen onderscheppen waar zij haar verblijf hield. Intusschen gevoelde Petrus Olavus, de Biegtvader der H. Birgitta, eenen wonderbaren en geheel ongewonen innerlijken aandrang om naar *Rome* te gaan, die door zijne hevigheid hem letterlijk allen slaap- en eetlust benam, tot op den oogenblik dat hij de reis naar *Rome* zou ondernemen. De H. Birgitta liet hem, hoewel zeer ongaarne vertrekken; waarop hij zeer spoedig in de eeuwige stad aankwam. Hij ontmoet Catharina en haar gezelschap in de Kerk van den H. Petrus, ontving hen met groote vreugde, en erkende, dat God waarlijk tot hunne vertroosting zijne reis zoo zeer had bespoedigd.

Den volgenden dag gingen zij met den eerwaarden Petrus Olavus naar voormeld klooster om de H. Birgitta te bezoeken. Zij werden met allen eerbied door den abt ontvangen; uit genegenheid voor Birgitta, door wier heilige raadgevingen en aansporingen hij alreeds eene betere levenswijze had aangenomen; en dien ten gevolge verbleven zij aldaar eenige dagen

met een waar genoegen. Doch eindelijk gingen zij op raad der H. Birgitta gezamenlijk andermaal naar *Rome*, en voleindigden hunne bedevaart naar de onderscheidene heilige plaatsen in de grootste ootmoedigheid. Nadat Catharina zich alszoo eenige weken te *Rome* had opgehouden begon zij toebereidselen te maken voor haar vertrek. Maar toen zij op het punt stond om de reis te aanvaarden, werd haar door hare moeder, de H. Birgitta, op bevel van Christus, de vraag gesteld, of zij zou willen toestemmen, om tot eer en glorie van haren Zaligmaker in *Rome* te blijven, en voor Hem vele vermoeijenissen en wederwaardigheden door te staan. Catharina antwoordde geheel vol vuur dat, als dit de wil van haren Verlossers was, zij niet alleen haar vaderland, hare vrienden en bekenden, hare rijkdommen en genoegens, maar ook haren zoo dierbaren echtgenoot wilde verlaten, schoon hij haar dierbaarder was dan het licht harer oogen.

Toen Catharina door dit moedig antwoord hare toestemming gegeven had om te *Rome* te blijven, veropenbaarde Christus aan hare moeder, de H. Birgitta, wat volgt, zeggende: Uwe dochter Catharina is de persoon, dien ik u beloofd had, dat uwe getrouwe medehelpster zou zijn in alle de werken, die u door God zijn opgelegd: zij immers is het schoone spruitje, dat ik eigenhandig onder mijnen regter arm

wil planten, opdat het tot eenen vruchtbaren boom zou opgroeijen. En dewijl dit spruitje behoefte heeft aan den daauw der gratie, zal ik haar met wijsheid besproeijen. Geef haar dus den raad, dat zij voor eene tijd bij u blijve, want het is haar voordeeliger te blijven dan terug te keeren. Want ik zal met haar handelen, gelijk een vader zou handelen wiens dochter een huwelijk zou willen aangaan, maar die gevraagd wordt door twee jongelingen, die zij beide bemint, en waarvan de eene rijk en de andere arm is. De wijze vader ziet de genegenheid der maagd en dat zij den arme bemint: nu geeft hij den arme kleederen en geschenken, maar hij geeft den rijke zijne dochter ten huwelijk: alzoo wil ik ook handelen. Zij bemint mij en haren man: maar dewijl ik nu rijker ben en de Heer van alles, wil ik hem met mijne gaven begunstigen, die voor hem voordeeliger voor zijne ziel zullen zijn: immers mijn wil is hem te roepen: en de ziekte, waaraan hij lijdt, is een voorteken van zijnen dood. Want het betaamt dat hij, die naar den Almagtige vertrekt, zijne gesloten rekening in de handen heeft, en alle aardische genegenheid heeft afgelegd. Doch haar wil ik geleiden en tot haarzelve terug brengen, opdat zij vaardig zij voor het werk, waarvoor ik haar van alle eeuwigheid heb bestemd, en haar wil aanwijzen.

Van dien dag af werd Catharina ongevoelig met zoo groote gaaf van welsprekendheid begunstigd, dat zij voor de Vorsten en Wijzen onbeschroomd de uitspraken Gods verkondigde. Zelfs Paus Urbanus VI was zoozeer opgetogen over hare wijsheid, toen zij op zekeren dag voor hem en de kardinalen gesproken had, dat hij haar zeer gemeenzaam toevoegde: Waarlijk, mijn kind, gij hebt de wijsheid als moedermelk ingezogen.

Maar eenige tijd nadat zij beloofd had van bij hare moeder te blijven, werd Catharina bezocht met eenen grooten en hevigen tegenstrijd tegen deze voor haar zoozeer ongewone levenswijze, zij overdacht hare vorige vrijheid, en hierdoor nog meer van hare stukken gebragt en ontrust, bad zij hare moeder, van haar naar *Zweden* te laten terugkeeren. De H. Birgitta, die deze bekoring kende, begaf zich tot het gebed. Toen verscheen haar de Zaligmaaker, en zeide haar: Zeg aan deze maagd, uwe dochter, dat zij reeds weduwe is, en dat Ik haar aanraad van bij u te blijven, dewijl Ik zelf voor haar wil zorgen. Want hoewel zij ootmoedig het welbehagen van den Goddelijken Wil omhelsd had, zoo moest zij desniettemin het aangename van een verblijf op haren geboortegrond herdenken; eene bekoring, die zij evenwel door haren wil en door de kracht van hare rede verwierp. Weshalve zij hare goede moeder

begon te verzoeken, dat bijaldien zij volgens Gods Geest een hulpmiddel kende tegen deze bekoring, zij dit toch op haar zou toepassen.

De H. Birgitta, die alle dergelijke bekoringen alreeds bij eigene ondervinding kende, ze bestreden en overwonnen had; bezorgde hare dochter, die nu door eene aardsche en zinnelijke genegenheid jegens haren man, rijkdommen en vrijheid was aangevallen, een allerheilzaamst middel. Zij riep haren biegtvader, en verzocht hem dringend en ootmoedig van haar met roeden te geeselen, om hierdoor het wederspanning lichaam met geweld in toom te houden; en Catharina vereenigde hare dringende bede met die harer moeder. De biegtvader gaf toe: en het gebeurde niet zelden dat Catharina onder de geeseling tot den biegtvader zeide: Spaar mij toch niet, maar sla wat harder door, want gij hebt de versteendheid van mijn hart nog niet getroffen. Dewijl nu de biegtvader voortging met op gestelde tijden de geeseling toe te passen, zeide Catharina op zekeren dag met een vreugdevol gelaat: Het is voldoende voor mij: ik voel mijn hart veranderd, en de bekoring is geheel en al geweken.

In die dagen had de Paus met geheel zijn hof zijne residentie in *Avignon* (van 1305 tot 1377.) De straffeloosheid en verwildering, die uit die verwijdering van het Pausselijk Hof uit *Rome*, noodwendig voor die stad moest volgen,

maakte natuurlijk vele deugnieten stoutmoedig; zij trotseerden de openbare gerechtigheid, en pleegden schaamteloos en straffeloos allerlei geweldadigheden en ongebondenheden in de publieke straten der stad; zoodanig dat de eenvoudige geloovigen en de vreemde bedevaartgangers, om de ongebondene aanvallen dier losbandelingen, zich niet durfden verstitouten om de aflaten te gaan verdienen noch de statiën te bezoeken. Vooral werden de jeugdige vrouwspersonen door die goddeloozen aangerand en zonder schaamte gehinderd, wat natuurlijk ten gevolge had, dat ook Birgitta aan Catharina verbood van hetzij naar de aflaten hetzij naar de statiën te gaan zonder een groot en krachtvol gezelschap. Zij bleef derhalve onderscheidene dagen met de dienstboden te huis, terwijl hare moeder met haren biegtvader de statiën gingen bezoeken en de aflaten bidden. Toen overvielen haar op zekeren dag deze bittere gedachten: Ik leid hier een allerellendigst leven; anderen gaan vooruit en verdienen schatten voor hunne ziel zij bezoeken de heilige plaatsen, kunnen de goddelijke diensten bijwonen, en ik word op eene brutale manier van alle geestelijke voordeelen beroofd. Mijne bloedverwanten, mijne broeders, mijne zuster in mijn vaderland, dienen God in stillen vrede, hoe ben ik toch hier in deze ellende gekomen? Was het niet duizendmaal beter, niet te bestaan, dan zoo een voor

ziel en ligchaam nutteloos leven te slijten? Zij zat daar van droefheid als verteerd en geheel met bitterheid als opgevuld.

Toen zij daar zoo in die akelige gedachten rondzweefde, overviel haar hare moeder met haren biegtvader, en vroeg haar de oorzaak van hare droefheid, doch zij was door de hevigheid van haar verdriet niet in staat te antwoorden. Hare moeder gebod haar te antwoorden uit kracht der H. Gehoorzaamheid en op dit woord Gehoorzaamheid kwamen deze woorden als uit het diepsten schuilhoek harer borst. Mevrouw, ik kan niet spreken. Immers zij zat daar als dood, met een bleek gelaat, met de oogen verdraaid door de hevigheid dier akelige gedachten, die haren geest bevangen hadden. Den volgenden nacht zag zij in haren droom, dat geheel de wereld in lichtlaaije vlam stond en dat zij zelf midden in dat vuur op eene kleine vlakte zich bevond, vol schrik en vrees, wanhopende van ooit dat vuur te kunnen ontkomen. Toen verscheen haar de allerheiligste Maagd en Moeder Gods, Maria, die zij smeekende aanriep, zeggende: O! mijne dierbare Meesteres, kom mij te hulp. Maria antwoordde: Hoe kan ik u helpen, zoolang gij zoodanig brandt van verlangen om naar uw vaderland, vrienden en bloedverwanten terug te keeren? Gij verwaarloost uwe belofte aan God gedaan, en zijt ongehoorzaam geworden

aan Hem en aan Mij, aan uwe Moeder en aan uwen geestelijken Vader. Hierop zeide Catharina: O! mijne goedertierenste Meesteres, gaarne omhels ik alles, wat Gij mij zult opleggen. En Maria hernam: wees dan in mijnen naam gehoorzaam aan uwe moeder en aan uwen geestelijken Vader: dit is, wat ik wil, dat gij doen zult: weet dat dit mijn welbehagen is. Zoodra Catharina 's morgens ontwaakte, ging zij dadelijk in de diepste ootmoedigheid naar hare moeder, wierp zich op hare knieën voor hare voeten, smeekte dringend om vergeving voor hare ongehoorzaamheid, waardoor zij zoo grootelijks tegen God, tegen de H. Maagd en tegen haar misdaan had. Na aan hare moeder haar nachtgezicht geheel te hebben bekend gemaakt, beloofde zij, dat zij haar gaarne tot aan haren dood wilde gehoorzamen, en bestendig bij haar in haar ballingschap wilde blijven. Hare moeder wenschte haar geluk met dezen wonderbaren omkeer, en zeide: Deze verandering is door de magt des Allerhoogsten. Hij zij gebenedijd, die voor hen, die Hem beminnen, alles ten goede keert.

Hoofdstuk III.

De H. Catharina wordt, niettegenstaande al hare zorg om hare zuiverheid te beschermen, op verschillende wijze door den duivel aangevallen.

De H. Birgitta verlangde nu hare dochter door het juk van ootmoedigheid en gehoorzaamheid nauwer te verbinden. Zij was bevreesd, dat Catharina, ten gevolge eener toegevendheid, die uit haar moederlijk medelijden kon voortspruiten, minder gestreng en volmaakt op den heiligen weg der boetvaardigheid zou voortgaan. Zij laat hierom haren zielbestierder roepen, den Eerwaarden Heer Petrus, eenen man ervaren in het geestelijk bestuur en geheel doordrongen van het groot belang der ware heiligheid en der soliede beoefening van alle deugden; zij smeekt hem dringend, dat hij de belofte van gehoorzaamheid van hare dochter zou aannemen. De biegtvader stemt eindelijk in dit zoo redelijk en godvruchtig verzoek toe, waarop Catharina in de grootste ootmoedigheid hare belofte van gehoorzaamheid aan hem aflegt. Deze belofte heeft zij zoo getrouw nagekomen, dat zij zich niet de minste handeling veroorloofde, zonder zijne toestemming te hebben verkregen: zij

was te zeer overtuig, dat de deugd van gehoorzaamheid de schildwacht is der waarheid, onze geleidster in de ware regeltucht, en dat zij ons de gratie van een waarlijk heilig leven verdient.

Dewijl Catharina nu door de deugd van gehoorzaamheid versterkt, beschermd en als omheind was, gaat zij voort en doet den tweeden stap in de oefening van den geestelijken strijd; zij bindt haar lichaam aan den toom der H. Zuiverheid vast, opdat het zich aan geene voldoeningen zou prijs geven, die den dood aanbrengen. Want, alhoewel zij zelfs ook in haren huwelijken staat met haren zuiveren man haren maagddom bewaard had, zij vreesde daarom niet minder de zwakheid en onbestendigheid van haren nog zoo jeugdigen leeftijd, en was beducht, dat de groote vijand die den weg tot alle zonden baant, door zijne helsche loosheid den geheelen grondslag van haar heilig voornemen zou omverwerpen. Zij stelde daarom den Allerhoogste tot haren helper aan, Hem ootmoedig smeekende dat Hij haar den moed en de kracht zou verleenen om aan de hinderlagen van den vijand te wederstaan. Op zekeren Zaterdag naderde zij het Altaar om de H. Communie te ontvangen en deed bij zichzelf het volgende gebed ten aanhoore van den priester, die met het Allerheiligste Sacrament voor haar stond: "O! mijn met bitterheid overladen Verlosser, die dit

ligchaam uit de onbevleete Maagd genomen hebt, en gewild, dat het op het kruis zoo vreedvaardig zou uitgerekt worden de zenuwen en spieren werden van een gereten; ik onwaardige zondares bid en smeeke u door uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, dat Gij u gewaardigt mij te behoeden, opdat ik toch nooit in zonde valle. En dewijl ik eenen edelmoedigen sterfelijken ridder door uwe goedheid tot beschermmer mijner zuiverheid gehad heb, waarvan nu de huwelijksband ontbonden is, zoo smeeke ik u mij door uwe gratie eenen nieuwen ijveraar voor mijne zuiverheid te verleen, te weten den H. Sebastianus, dien edelen ridder en verbreider uwer heilige geboden. O! allerzoetste Jesus, gewaardig u mij aan zijne zorg en bescherming aan te bevelen. Terwijl Catharina deze en andere smeekingen met de grootste vurigheid opzond, ontving zij het Ligchaam des Heeren als een onderpand harer zaligheid en harer beschutting tegen de hinderlagen des duivels. Dit gebed en deze aanbeveling van haarzelven waren een zoo krachtdadig offer in Gods oogen, dat het opentlijk blijkt, dat zij van dien dag af, niet zonder groote wonderen van Godswege, in onderscheidene en groote gevaren is bevrijd gebleven; zooals verder zeer duideljk zal blijken.

Dewijl Catharina thans door het overljden van haren echtgenoot weduwe geworden was, en zich te *Rome* bij hare moeder, de H. Birgitta

had gevestigd, begon zij, onder de bestiering harer moeder, te leven als in een klooster; want zij zag deze door den geest Gods voorgelicht en geheel door de goddelijke deugden versierd en van dezelve als doortrokken. De eerwaarde Petrus, biegtvader haars moeders, was haar leermeester, en zij hing geheel en al af van zijne vermaningen, onderwijzingen en heilzame raadgevingen, en regelde al haar doen en laten naar dezelve in den geest van ware gehoorzaamheid. Zij had ook immer het oog gevestigd op het leven en de zeden harer moeder als op een vlekkelooze spiegel, en verlangde hare eigene zeden en handelingen naar dat voorbeeld in te rigten, en haar in heilige oefeningen van versterving en boetvaardigheid na te volgen. Wetende dat de deugd van stilzwijgendheid bevorderlijk is voor den voortgang in de regtvaardigheid, en tevens den vrede bevordert en bewaart met den evenmensch, leerde zij van hare moeder op zekere bepaalde tijden het stilzwijgen bewaren. Want de mensch zal, bijaldien hij geene geduchte wacht bij zijne mond stelt, weldra de deugden, die hem uit enkele gunst verleend zijn, verkwisten, en tot vele zonden vervallen. Wanneer men haar eene vraag deed, antwoordde zij met weinige naar innemende woorden, die stichtende waren en den H. Wil Gods en zijne geboden in het geheugen riepen. Hierover sprak zij met allen,

vooral met de armen en de vreemdelingen, gemeenzaam en ootmoedig; gedachtig aan deze spreuk van den Wijzen Man: »Dat alle gesprek handele over de bevelen des Allerhoogsten.»

Tijdens haar verblijf te *Rome* had zij eene teedere zorg voor de armen en vreemdelingen: zij ondersteunde niet alleen onderscheidene, die uit haar vaderland daar aankwamen, door hare aalmoezen, maar veraangenaamde hun verblijf door gemeenzame en goedhartige gesprekken; zij vermaande hen tot geduld en tot eene ware liefde voor Christus; vooral poogde zij hen aan te sporen, om gedurig het zoo wreede lijden van Christus te gedenken, en dat zij hunne dankbaarheid daarvoor zouden betoonen door hun getrouw nakomen van Gods geboden. Eenen dezer armen wil ik hier in het bijzonder vermelden: deze was een arme vreemdeling, dien zij meermaals in hare kamer liet komen, waar zij hem dan het Evangelie of de levensgeschiedenis der heiligen voorlas, de geboden Gods uitlegde en vooral aanmoedigde van de zeven hoofdzonden te vermijden. Deze is later met Catharina naar het vaderland terug gekeerd, in het klooster van Watzstena als leekebroeder aangenomen, waar hij als brave kloosterling leefde, en menigmaal aan zijne medebroeders den heiligen levenswandel van Catharina verhaalde.

Catharina had den ouderdom van twintig

jaren bereikt, toen zij met hare moeder Birgitta te *Rome* woonde. Doch niettegenstaande dezen zoo jeugdigen leeftijd, trok zij aller geoederen tot zich door de wijze en ongeunstelde bedaardheid en deftigheid harer zeden en manieren, terwijl de in het oog loopende schoonheid haars ligchaams in menig hart de liefde deed geboren worden. Vele adellijke jongelingen hadden een vurig verlangen opgevat om zich met haar door den band des huwelijks te mogen vereenigen. Zij maakten haar, deze in persoon, gene door bemiddeling van anderen, met de gevoelens hunner harten bekend, de rijkste en kostbaarste huwelijks giften werden haar aangeboden en toegezegd, bijaldien zij in het huwelijk wilde toestemmen. Maar altijd en aan iedereen gaf zij ten antwoord, dat zij de belofte van eeuwige zuiverheid had afgelegd, en dat zij nooit of nimmer zich nog met eenen sterfelijken bruidegom zou vereenigen. Maar sommigen van hen maken nu het plan, verblind als zij waren door eene aardsche liefde, van door bedreigingen en geweld af te dwingen, wat zij noch door vleijerij noch door beloften konden verkrijgen. Om dus te verhinderen, dat hare moeder haar door hare heilige raadgevingen kon versterken in haar heilig besluit leggen zij zich in hinderlagen op de openbare wegen, om haar met geweld gevangen te nemen en weg te voeren, en langs dien weg hare toestemming af te persen.

Op zekeren dag dat de H. Birgitta door hare bezigheden verhinderd was, was Catharina met eenige andere edele vrouwen van Rome naar de Kerk van den H. Sebastianus buiten de stad gegaan, om er den aflat van zekeren feestdag te gaan verdienen. Een graaf, wiens huwelijksvoorstellen door Catharina waren afgewezen, had zich met een groot gevolg tusschen de wijngaarden verborgen, om te zien of Catharina ook met de andere edele vrouwen de Kerk zou gaan bezoeken. Zoodra hij wist, dat zij bij het gezelschap was, gebod hij de zijnen zich gereed te houden, om haar gevangen te nemen. Deze komen dadelijk uit hunne schuilplaatsen, en stellen zich in postuur om dit bevel uit te voeren en de onschuldige Catharina te rooven. Maar zij hadden buiten den waard gerekend; en te vergeefs den boog der boosheid gespannen. Immers de raadsbesluiten Gods behielden de overhand, die altijd hen beschermt en verdedigt die in Hem hopen. Want toen de deugnieten op het punt waren om op haar aan te loopen, komt er eensklaps een prachtige hert op hen af, en terwijl zij door Gods beschikking alle zich beijveren, om dit dier te bemachtigen, gaat Catharina met de andere edele vrouwen haastig naar de stad terug. De H. Birgitta, die in den geest het gevaar gezien had, waarvan zij was bevrijd geworden, zeide haar, zoodra zij binnen kwam:

gezegend zij de hert, die u heden van de hinderlagen uws vijands bevrijd heeft, zooals de Allerheiligste Moeder van God mij heeft doen zien, terwijl ik in het gebed was." Van dien dag af durfde Catharina niet meer in het openbaar verschijnen en de statiën bezoeken; zij ging alleenlijk naar de Kerk, die naast haar huis lag, en maar hoogst zeldzaam kwam zij in de straten der stad. Buiten de muren van *Rome* kwam zij volstrekt niet meer, tenzij van Gods wege door een of ander teeken gerust gesteld, om hare vijanden geene gelegenheid te kunnen geven door hare vermetelheid te zegenvieren. Maar wanneer hare moeder haar van Godswege gerust stelde, dan aarzelde zij geen oogenblik om de aflaten te gaan bidden. Op eenen vooravond van het feest van den H. Laurentius zeide de H. Birgitta tot hare dochter: Morgen zullen wij met Gods gratie te zamen naar de Kerk van den H. Laurentius gaan. Catharina antwoordde haar: Moeder, ik ben zeer bevreesd, dat ik dan onder den weg door dien graaf, gij weet, wien ik bedoel, met geweld van u zal afgerukt worden. Maar deze zeide hierop: Ik heb het vaste vertrouwen, en berust op onzen Heer Jesus, dat Hij ons in zijne barmhartigheid uit zijne handen zal redden en van alle gevaar zal bevrijden. Toen zij nu op Sint-Laurentiusdag hunne woning verlieten, wapenden zij zich eerst door vijfmaal

het teeken des H. Kruis te maken, terwijl zij geheel berustten op de bescherming der vijf wonden en op de verdediging van den H. Laurentius. Onder die magtige hoede kwamen zij ongehinderd in de Kerk van den H. Laurentius aan.

Maar bovengemelde graaf had zich desniettemin reeds in den nacht met zijne dienaars langs den weg in eenen wijngaard verborgen om Catharina gevangen te nemen, zoo zij zich mogt verstouten dien morgen de Kerk te bezoeken. Maar God vernederde den graaf in zijne hinderlaag: want de zon was reeds lang aan den hemel, er was reeds een goed gedeelte van den dag verstreken, en de dienaars, die hunne verveling niet meer konden uitstaan, zeiden tot den graaf: maar, heer, wat blijven wij hier toch liggen? Hij antwoordde: wel wij moeten immers wachten, of soms de jonge mevrouw komt, die wij van daar hopen gevangen te nemen. Hierop zeiden de dienaars: Die is, reeds geruimen tijd geleden, hier voorbij gegaan, en al lang in Sint-Laurentius aangekomen. Daarop vroeg de graaf, of het dan alreeds dag was? Zij zeiden: Wel zeker, heer, en het is helder lichte dag; de zon staat reeds langen tijd boven aan den hemel. Toen eerst begreep de graaf, dat God zijne straffende hand over hem had uitgestrekt, om zijn boos opzet te wreken, hij opent honderdmaal zijne

oogen, terwijl hij aan alle zijne ledematen beeft... hij is overtuigd van de akelige zekerheid... ik ben blind!... Gelukkig voor zich, dat hij zijne misdaad erkent, en dat hij het menschelijk opzigt vertrapte. Hij gebiedt, dat men hem dadelijk naar Sint-Laurentius geleide: daar aangekomen vraagt hij in den grootsten angst aan zijn volk, of zij daar Birgitta en hare dochter zagen: zij gingen onder de biddende menigte zoeken, en kwamen spoedig met de voor den bevenden graaf troostelijke boodschap, dat zij nog zaten te bidden. Zij moeten hem oogenblikkelijk bij hen leiden: daar werpt hij zich in de grootste ootmoedigheid en luid op weenende voor hen neder, hij bekent daar publiek zijn boos opzet; hij vraagt zoo dringend dat zij uit liefde tot God zijn ongelijk niet zouden gedenken; hij belooft zoo opregt voor God, dat hij nooit zoo iets meer zal ondernemen; hij belooft zoo opregt voortaan, zooveel in zijne magt is, haar verdediger en beschermer te zullen zijn, en steeds alle hare belangen te zullen voorstaan. Birgitta en Catharina, tot in de ziel geroerd, begonnen dadelijk voor den graaf te bidden, en God gaf hem in zijne goedheid het gebruik zijner oogen terug. Van dien dag af was de graaf door drongen van den grootsten eerbied en hoogachting voor hen en bewees hun vele weldaden. Dezelfde graaf verhaalde later in eigen persoon

voor Paus Urbanus V en de kardinalen geheel de toedracht der zaak, en het mirakel dat aan hem de genezing verleend had.

Maar de duivel was nog niet ten einde raad. Hij bestormde die schoone zuiverheid van Catharina, en die zij zoo welgemeend aan God had opgedragen, met al de woede, die hem mogelijk was, en gaf alzoo aan onzen goeden zaligmaker telkens gelegenheid, om Catharina's getrouwheid te beloonen en haar van alle listen en lagen met glans te bevrijden. Zoo gebeurde het, dat de H. Franciscus aan de H. Birgitta verscheen, en haar uitnoodigde van zijne kapel te bezoeken. Birgitta, die eene groote devotie had tot dien heiligen, was dadelijk gehoorzaam, en maakte hare toebereidselen om naar *Assisiën* te reizen, en de Kerk van Portiuncula te bezoeken. Intusschen werd haar door den zaligmaker bevolen, dat Catharina haar zou vergezellen, dewijl deze zoo innig verlangde die bedevaart te mogen doen. Christus gaf haar ook de geruststelling, dat Hij haar zou redden in de gevaren, die zij op de reis zouden ontmoeten, en dat zij derhalve niet behoefden te vreezen, ofschoon de duivel hen vele vijanden had in den weg gesteld. Zij namen hierop met een betamelijk gezelschap de reis naar *Assisiën* aan. Nu gebeurde het, dat zij op een dier dagen onmogelijk vóór den nacht eene fatsoenlijke herberg konden bereiken; zij

waren tusschen de heuvelen en bergen verdwaald geraakt, en kwamen, toen het reeds duister werd, bij eene arme kroeg aan. Met groote moeite en na lang aanhouden werden zij eindelijk door den kroeghouder binnen gelaten, en zij schikten zich zoo goed zij konden in die enge kroeg, om zich tegen den daauw en nachtkoelte te beveiligen.

Doch daar komen op eens in het midden van den nacht een troep struikrovers ingevallen; zij steken licht aan, beschouwen de gelaatstrekken van allen die daar waren, zij staan verstomd over de schoonheid van Catharina, en beginnen de onbetamelijkste taal uit te slaan. Men kan zich niet verbeelden, en veel minder zeggen, met welke vrees die onschuldige duif bevangen werd op het hooren van die schandelijke taal. Zij zijn van alle menschelijke hulp verstoken, zij stellen alleen haar vertrouwen op God, wiens hulp hunne harten met alle vurigheid afsmeeken. Gezegend zij God, de redder van allen, die om zijne hulp aanhouden. Toen de roovers nu op het punt waren om Catharina te mishandelen, daar hoort men eensklaps een gedruisch, alsof er buiten een leger soldaten kwam aanrukken, men hoorde ook het gekletter der wapenen, en de bevelen der officieren om geen en enkelen roover te sparen. Toen die ellendelingen dit gedruisch en geroep hoorden, zoeken zij dadelijk

in den grootsten angst hun behoud in de vlugt en hadden den moed niet meer om zich dien nacht nog in die omstreken te vertoonen; immers zij hielden zich verzekerd dat er eene geduchte gewapende magt was aangekomen. Alzoo kon de H. Birgitta met hare dochter en geheel haar gezelschap aldaar onder Gods bescherming geheel den nacht ongehinderd doorbrengen.

Zoodra het nu morgen geworden was, zetten zij hare pelgrimsreis naar *Assisiën* voort. Maar die boosdoeners hadden hun goddeloos plan nog niet opgegeven; zij zetten den volgenden dag hun schandelijk opzet door en posteerden zich van weerskanten langs den weg, dien Birgitta met haar gezelschap moest passeeren. Maar Birgitta en Catharina vertrouwen op God zij gaan moedig over den publieken weg, zij zien de roovers aan beide kanten geposteerd staan, maar God had de zijnen voor de oogen der roovers bedekt; zij werden door hen niet gezien. Zoo zijn zij in den Naam des Heeren aan hunne handen ontkomen, en volbragten gelukkig hare pelgrimsreis naar *Assisiën*. Daar werden zij door goddelijke vertroosting versterkt en opgebeurd, zij loofden Gods groote daden met blijdschap, en keerden vergenoegd naar *Rome* terug.

Hoofdstuk IV.

Onderscheidene deugden van Catharina.

Ootmoedigheid, Gebed, Liefde, Armoede, Zachtmoedigheid.

Gods weldaden waren voor Catharina niet zonder voordeel; en zij wachtte zich wel van, na de weldaden van haren God genoten te hebben, dan haren Goddelijken Weldoener met eenen kouden, ongevoeligen, droogen »ik dank U, mijn God,» af te schipperen. Catharina betoonde haren God die dankbaarheid, die zijn liefdevol Hart verlangt. Zij overdacht de liefde en goedheid, die God haar betoond had, met haar in zoo groote gevaren te beschermen; en, als een waarlijk dankbaar kind van God, plaatste zij het zoo soliede fundament der ootmoedigheid in haar hart; die deugd, die ons zoo aangenaam maakt aan God, die zijne weldaden over ons aftrekt, die de andere deugden in hare volle kracht behoudt en aan haar hoofd zich stelt. Zij was overtuigd dat het menschelijk hart ontvlamd wordt door de liefde tot God en de hemelsche zaken, wanneer het zijnen steun zoekt in de ootmoedigheid. Van daar, dat zij niet te vreden was met die ootmoedigheid, waardoor zij zich zelve verachtte, maar

zij wilde ook door anderen veracht worden, en beschouwd als een in waarheid ellendig schepsel. Haar leven was wel een leven vol ware en groote verdiensten; maar zij wilde evenwel door anderen als eene zondares aangezien en gehouden worden. In dien waren geest van ootmoedigheid beijverde zij zich, om God dagelijks beter te dienen, om zich immer in hare eigene opinie dieper te verlagen, om zich voor de menschen in hare woorden, kleeding en in alle hare handelingen meer te vernederen. Zij had hierom eenen grooten afkeer van geprezen te worden; van daar dat zij eens eene harer dienstmaagden, die haar om verleende weldaden prees, ernstig berispte, en zeide: Ik verbied u in den Naam van O. H. J. Chr. van nog ooit iets dergelijks van mij te zeggen of zelfs veeleer te denken; want ik ben volstrekt niets anders, als eene ellendige zondares. Dat alle schepselen Hem loven en prijzen, die in iederen alle goed uitwerkt.

Het zou te lang zijn, als men wilde verhalen hoeveel liefde en vurigheid Catharina in hare godsdienstige werken aan den dag legde. Van hare kinderjaren af bad zij dagelijks de getijden van O. L. V., de 7 boetsalmen, met nog onderscheiden bijzondere gebeden. En uit het volgende kan men afleiden, welke vurigheid zij in hare bijzondere gebeden betoonde; eer zij zich ter rust begaf, bragt zij vier uren

achtereen door met ter gedachtenis van het bitter lijden van Christus onder overvloedige tranen te knielen en op hare borst te slaan; elken avond droeg zij zich aan den Heer op tot een brandoffer. Dan vergunde zij hare afgematte ledematen eenen korten slaap; altijd was zij voor den dageraad bezig met bidden, en vóór den middag zou zij, zonder dringende noodzakelijkheid, hare geestelijke oefeningen nooit verlaten hebben.

Onderscheidene wonderen getuigen hoe aangenaam aan God en hoe krachtig de gebeden waren, die Catharina voor anderen stortte. Toen Catharina nog met de H. Birgitta, hare moeder, te *Rome* woonde, was zij op zekeren Zondag in de St. Pieters-Kerk aan het bidden voor het altaar van den H. Johannes Evangelist. Aldaar verscheen haar eene vreemde vrouw, met een wit kleed aan, eenen gordel om haar midden, eenen witten sluijer over het hoofd, en eenen zwarten kleinen mantel om de schouders. Deze kwam met haastigen tred naar haar toe, groette haar bij haren naam, en smeekte haar dringend, dat zij voor de ziel van *Norica* zou bidden. Catharina rigtte zich op, en vroeg haar, waar zij van daan was. De vreemdelinge antwoordde, dat zij van *Zweden* was, en dat de echtgenoot van haren broeder *Carolus* gestorven was. Catharina begon haar nu dringend uit te noodigen, om met haar

naar de woning harer moeder te gaan. Doch de onbekende verschoonde zich, met te zeggen, dat zij geen tijd had om te blijven; zij herhaalde nog eens haar eerste verzoek: Bid goed voor de ziel van Norica; want gij zult weldra tijding en eenen milden onderstand uit uw vaderland ontvangen; want Norica heeft u bij testament haren gouden hoofdcirkel vermaakt: en dit zeggende verdween de onbekende. Catharina, geheel verwonderd, keerde zich tot hare dienstmaagden, die aan hare zijde stonden, en vroeg waar die persoon gebleven was, die haar had aangesproken? Maar zij antwoordden: wij hebben u wel met iemand hooren spreken, maar hebben niemand gezien.

Catharina, hierover ten uitersten verwonderd, verhaalde geheel de toedragt der gebeurtenis aan hare moeder, de H. Birgitta. Deze stelde zich in het gebed, en haar werd geopenbaard van Godswege, - dat Gydha, de vrouw van Carolus, was overleden; en haar verscheen de ziel der overledene en verzocht om hare gebeden. Ook niet lang daarna kwam Ingenaldus Amundzson, een vriend van Catharina, van *Zweden te Rome* aan; hij bragt de tijding der dood van Gijdha, en tevens het door haar gestelde legaat, te weten haren gouden hoofdcirkel of kroon, dien zij in haar leven, naar vaderlandsch gebruik, gewoon was te dragen. De overledene Gydha was eene dochter uit de

edele familie Noricus; en hare kroon had zoo groote waarde, dat de H. Birgitta en hare dochter met geheel hun huisgezin van den verkoopprijs een geheel jaar volgens haren staat geleefd hebben. Uit dit voorval blijkt zonneklaar, hoe aangenaam de gebeden van Catharina bij God waren, dewijl de goddelijke goedheid aan de lijdende zielen toestond, dat zij dezelve mogten komen afsmeeken om verlost te worden. Zij was gewoon, het gewoel te vermijden en eene afgelegene plaats te zoeken om te bidden. Zoo stond destijds het altaar van den H. Evangelist Johannes op de stilste en van alle verstrooijing meest afgelegene plaats der geheele groote Sint Pieters-Kerk. Catharina wilde, wanneer zij bad, aan God een aangenaam offer opdragen; zij was overtuigd, des te spoediger te zullen verhoord worden, hoe meer zij uit de diepte van haar hart tot God om hulp riep. En ook op die tijden, dat haar mond ook zweeg, hield haar zuivere levenswandel, gevoegd bij hare heilige oefeningen en werken, toch niet op aan God zijne gunsten te verzoeken.

Hoedanig Catharina doordrongen was van liefde en medelijden jegens den naaste, kan men hieruit opmaken, dat het medelijden jegens de armen en zieken met haar van kindsbeen af is opgegroeid. De H. Birgitta was gewoon haar, toen zij nog een teeder kindje was,

mede te nemen naar de hospitalen, waar dan Birgitta eigenhandig zonder eenigen afschuw de wonden en zweeren der zieken verzorgde, terwijl zij tevens de lijders door vermaningen en weldaden vertroostte; zij toonde alzoo aan hare kleine Catharina, hoe ook zij in lateren leeftijd uit liefde Gods de zieken en lijdenden altijd moest vertroosten. En wanneer soms ook al iemand die heilige moeder meende te moeten berispen, omdat zij hare nog zoo jeugdige dochters met zich naar de woningen der armen en zieken nam, omdat zij vreesden dat de bedorvene lucht en de uitwasemingen die teedere kinderen zou kunnen besmetten en benadeelen, antwoordde Birgitta met goedheid, dat zij hare dochters daarom medenam, opdat zij van jongs af zouden leeren God dienen in den persoon der armen en zieken. Het is dus genoegzaam zeker, dat Catharina deze deugd langs dien weg van hare heilige moeder geërfd, en hare voetstappen zoo goed mogelijk gevolgd heeft.

De vermaningen, die de jeugdige Catharina alzoo van hare heilige moeder gehoord en de voorbeelden, die zij gezien had, hadden haar hart met de pijlen der naastenliefde doorboord; geheel haar hart was hierom vol medelijden met de behoeften der armen en lijdenden, en daarom zocht zij altijd de bedroefden door medelijdende woorden te troosten en hunnen nood, zoo zij kon, door milde en goedhartige wel-

daden te leenigen. Ook was hare moeder van hare goedhartigheid niet uitgesloten: immers, daar Birgitta op den harden vloer hare nachtrust nam, stond Catharina uit kinderlijk medelijden 's nachts heimelijk op, en stopte haar eigen hoofdkussen onder de lenden harer moeder en zocht zoo voor haar de hardheid van den vloer te matigen. O! kinderlijk en liefdevol medelijden, hetwelk, hoe weinig verzachting het ook kon aanbrengen, desniettemin het grootste bewijs eener ware kinderliefde leverde, zooals eene goede dochter aan hare moeder behoort te betoonen. Gelukkig derhalve de moeder, die aan zoo eene dochter het aanzijn heeft gegeven; maar duizendmaal gelukkiger, dewijl zij haar door haar heilig leven en voorbeelden voor Christus heeft gewonnen en aan zijnen heiligen dienst heeft verbonden.

De grootste beletselen der ware heiligheid zijn de begeerlijkheden des vleesches en der wereld. Hierom besteedde Catharina allen mogelijken ijver, om haar hart daarvan te vrijwaren, als van een doodaanbrengend vergif. Zij verlangde de armoede en een nederig en veracht leven vrijwillig uit liefde tot God te omhelzen, om des te beter den Zaligmaker te kunnen navolgen, die om ons arm en veracht is willen worden. Zij heeft Hem ook waarlijk nagevolgd, door aan de wereldsche rijkdommen en aan alle ligchamelijke voldoeningen vaarwel te zeg-

gen. Zij verachtte de eer der wereld, om Gods glorie te verbreiden en om des te veiliger op de wegen Gods te kunnen voortsnellen, heeft zij zich door de gehoorzaamheid aan den wil van anderen onderworpen, en beschouwde het als eene groote eer uit liefde tot God arm te zijn en door de groote wereld veracht te worden. Haar hart hield zij gesloten voor wereldsche bezittingen en voor de vertroosting, die zij kon vinden bij hare broeders en bloedverwanten; zij beminde ballingschap boven haar vaderland, om des te vaster haren geest te hechten aan haren beminden Zaligmaker en op de eeuwige goederen. Daarom heeft ook Hij, die steeds zoo welwillend en zoo overvloedig beloont, die al het onaangename en onbillijke, dat zijne dienaars ter zijner liefde lijden, tot hunne verheerlijking doet dienen, de armoede en miskening van Catharina tot haren lof en glorie doen verkeeren.

Zoo gebeurde het op zekeren dag dat eenige adellijke vrouwen Catharina kwamen uitnoodigen om te zamen voor uitspanning eene wandeling te doen buiten de stad; want men beminde haar zeer om de menigvuldige liefvallige eigenschappen, die God haar verleend had. Immers zij schitterde uit door hare ware en ongekunstelde godsvrucht, door den indrukmakenden ernst harer zeden, door haar schoon ligchaams-gestalte en liefelijk gelaat; en door hare onder-

houdende en innemende gesprekken. De H. Birgitta gaf, uit achting voor de soliede deugd dier vrouwen, gaarne aan Catharina verlof om hen te vergezellen en te zamen die onschuldige uitspanning te genieten. Buiten de muren van *Rome* gekomen, wandelden zij langs de heiningen der wijngaarden. Een paar dier adellijke vrouwen zagen hier en daar eenen druiventros over de heining hangen, en verzochten Catharina, die nog al tamelijk lang van gestalte was, dat zij voor haar eenen overhangenden tros zou afplukken. Catharina had de vrijwillige armoede omhelsd, en had aan hare armen niets als versletene en opgelapte mouwen. Doch zij, hoewel nog zoo jong, schaamde zich geensints, onder zoo een deftig gezelschap arm en vernederd te verschijnen. Zij stak ongedwongen hare armen uit, om de trossen te plukken, en hare mouwen schenen in de oogen van geheel het gezelschap van de kostelijkste hyacintkleurige en purperkleurige stoffen te zijn. Alle die edele vrouwen stonden geheel verbaasd, zij beschouwen en voelen die schitterende purpere mouwen, en roepen uit eenen mond uit: Maar, Catharina! wie zou het ooit hebben kunnen gelooven, dat gij zoo een allerkostelijkst kleed zoudt hebben willen gebruiken! Dit voorval hebben wij uit den mond van eene familie, die er bij tegenwoordig was, en uit de getuigenis van haren biegtvader, zaliger gedachtenis den Eerwaarden Heer Petrus.

Op eenen anderen tijd lag Catharina in eene hevige ziekte op hare legerstede. Een edele romeinsche baron, met naam Ludovicus, een bijzondere vriend van Catharina, gaf aan de H. Birgitta te kennen, dat hij hare zieke dochter wenschte te bezoeken. Toen dit ter ooren der huisgenooten kwam, waren deze alle ten uiterste beschaamd; dat zoo een aanzienlijke heer haar op zoo eene uiterst armoedige en ellendige legerstede moest zien liggen. Want zij lag op wat stroo, een mager klein kus-sentje onder het hoofd, en gedekt met eenen ouden gelapten mantel. Maar de Goddelijke Zaligmaker, die door zijne armoede de armoede zijner armen in eer en glorie verheven heeft wilde ook hier, door den rijkdom zijner onuitsprekelijke goedheid, het verachtelijke vernederende dezer vrijwillige armoede voor de oogen van den magtigen en rijken Ludovicus verbergen. Want toen de baron met zijn groot gevolg in het vertrek der zieke kwam, scheen het hem toe, dat de legerstede met een allerkostbaarst behangsel versierd was, en de zieke gedekt met een dekkleed van goud en scharlakendraad geweven. In de grootste verwondering zeide hij tot zijn gezelschap: Deze mevrouwen worden bij iedereen voor arm gehouden, en zij nemen ook dikwijls geld ter leen, om hare noodzakelijke benoedigdheden aan te koopen: het zou toch beter zijn, dat zij dat kostbaar

purper en die edele versieringen, die wij in hare woning gezien hebben, voor het noodzakelijke ten gelde maakten, dan zoodanig door gebrek aan voedsel en kleeding gedrukt te worden.

Hoe aangenaam aan God en aan Maria die vrijwillige armoede van Catharina was, werd op de volgende wijze in het gebed aan de H. Birgitta geopenbaard. Zij bad aldus: O! mijne dierbaarste Meesteres, ik bid U door de liefde van uwen beminden Zoon, van mij te helpen, om Hem uit geheel mijn hart te beminnen. Ik gevoel dat ik te flauw ben om Hem met zoo vurige liefde te beminnen, als ik wel zou moeten doen. Daarom, O! Moeder van barmhartigheid, bid ik U, dat Gij U gewaardigt zijne liefde op mijn hart vast te binden, en trek het dan tot uwen Zoon, na het met geweld van alle aardsche liefde te hebben ontdaan; en trek het met te meer kracht, hoe zwaarder het is. Maria antwoordde haar: Gebenedijd zij Hij, die u zulke gebeden ingeeft: maar hoe zoet u mijne toespraak ook moge zijn, ga nu toch, en lap het kleed van uwe dochter Catharina; want zij heeft liever een oud en gelapt kleed, als een nieuw, zij houdt meer van eenen grijzen mantel, dan van een zijden of ander kostbaar kleedingstuk. Gelukkig is zij, die zoo geheel vrijwillig al het aardsche verlaten heeft: zij heeft haren man

met dezes welwillende toestemming verlaten, dien zij meer dan haarzelve beminde. Zij heeft ook hare broeders en zusters, bloedverwanten en vrienden met het ligchaam verlaten, om ze naar den geest te kunnen bijstaan; en zij heeft hare schatten niet geteld maar verlaten. Nu worden haar om het verlaten harer bloedverwanten alle hare zonden vergeven. Dat zij nu standvastig zij; want voor hare aardsche schatten krijgt zij nu het Rijk des Hemels, en Jesus Christus zelf voor het verlaten van haren echtgenoot, en alle die haar om God beminnen, zullen om haar in de deugd voortgang maken.

Was Catharina een voorbeeld van vele allerkostelijkste deugden, zij gaf ook een moedig voorbeeld van geduld in den omgang met hare huisgenooten. Zij had zichzelve doordrongen van deze waarheid, dat, wanneer men door ongeduld zijn hart in rep en roer zet, men alles omstoot, wat men in bedaarde oogenblikken voor zijne zaligheid zou welgedaan hebben; en dat men zoo op eens afbreekt wat men dikwijls met veel moeite heeft opgebouwd. Het is, wel beschouwd, zeer gemakkelijk, met een versleten kleeid, met voorovergebogen hoofd en met neergeslagen oogen over de straat te wandelen; maar den waarlijk ootmoedigen kent men aan zijn geduld in de beleedigingen. Catharina gaf bewijs hoe soliede en grondig hare

deugdzaamheid was, door haar groot geduld in de vervolgingen en onregtvaardige beleedigen, die zij te verduren had. Zij beoefende haar geduld op drie manieren: vooreerst verdroeg zij ootmoedig de benadeelingen, vervolgingen, beschimpingen, laster en kwaadspreken, dat anderen haar aandeden: dikwijls verdroeg zij even goedaardig de beleedigen van hare dienstmeiden en kennissen: en eindelijk beeminde zij, in den geest van zachtmoedigheid, hen, die haar beleedigden, als hare weldoeners.

Margaretha, de dochter van Catharina's broeder Carolus, eene ijverige en deugdzame religieuse van het klooster van Watzstones, en die persoonlijk Catharina gedurende vijf jaren gediend heeft, getuigde van haar voorbeeldig ootmoedig geduld, dat zij nooit het geringste ongeduldig woord van haar gehoord heeft, noch ooit het minste teeken van verontwaardiging tegen hen, die haar beleedigden, heeft kunnen bespeuren.

Hoezeer is het niet te betreuren, dat sommige, om eenen niet, om een woord of teeken of wat het zij, dat zij wrevelig opvatten als tegen hen gericht, zoozeer de liefde verlaten, dat zij dagen achtereen geen vriendelijk woord den naasten zullen toespreken, geen teeken van vriendschap geven, veel minder hen door eene of andere daad liefde betoonen zullen. De martelaren en andere heiligen konden door de vreeselijkste tormenten en mishandelingen

niet van Gods Liefde gescheiden worden: en voor ons is, helaas! soms de onnoozelste nietigheid sterk genoeg, om ons en de liefde tot God en de liefde tot den naaste te doen vaarwel zeggen. Laat ons van Catharina leeren, dat hij, die eens den eeuwigen loon wil hebben, zich moet oefenen, om de rampen van dit tijdelijk leven met geduld te verdragen.

Hoofdstuk V.

De H. Catharina brengt het ligchaam van hare moeder, de H. Birgitta van Rome naar Zweden. Zij staat aan het hoofd van het klooster van Watzstenes.

atharina bepaalde zich niet bij het ijverig beoefenen der deugden, die wij in het vorige hoofdstuk aangehaald hebben; zij oefende zich ook nog in andere goede werken. Gedurende de vijf-en-twintig jaren, die zij met hare moeder, de H. Birgitta te Rome doorbragt, bezocht zij aldaar niet alleen de statiën der kerken, om er de aflaten te

verdieneu, maar zij bezocht ook met hare moeder de graven van onderscheidene heiligen, die op verschillende plaatsen en in verschillende koningrijken gelegen waren; ja zelfs bezochten zij met groote opofferingen en moeiten, maar met eene brandende liefde voor God, het H. Graf des Zaligmakers te *Jerusalem*. Toen zij aldaar te zamen de heilige plaatsen bezocht en vereerd hadden, werd de H. Birgitta door de koorts aangetast, en deze ziekte duurde voort tot dat zij te *Rome* aankwamen. Hier openbaarde de Zaligmaker aan zijne heilige Bruid den dag en het uur van haar vertrek uit deze wereld, en nog eenige andere zaken, die nog gedaan moesten worden. De H. Birgitta maakte een en ander bekend aan hare biegtvaders en aan hare dochter Catharina, zooals haar door den Zaligmaker bevolen was.

De H. Birgitta stierf den 23 Julij van het jaar 1373, en werd den 26 daaraanvolgende volgens haar uitdrukkelijk verlangen begraven in het klooster Panis-perna. En de eerbiedwaardige Catharina, die, tijdens het leven harer heilige moeder, derzelver getrouwe medehulp was in het uitwerken van alles, wat door Christus aan Birgitta werd opgelegd, was ook nu, na haren dood, volgens de beschikking des Zaligmakers, de even getrouwe uitwerkster van hare verlangens. Immers, Christus had aan de H. Birgitta geopenbaard, dat haar

ligchaam te *Rome* zou begraven en later naar *Zweden* zou overgebracht worden; dit volbrengt Catharina getrouw, met medewerking der biegtvaders van Birgitta, vijf weken na den dood harer moeder. Het was derhalve in het begin der maand September van hetzelfde jaar dat Catharina de overbrenging der reliquiën harer moeder begon: maar zij liet toch in het klooster Panis-perna een armbeen en eenige andere reliquiën berusten. Deze overbrenging gebeurde niet zonder openlijke wonderen. Die zoo geheele ontbinding en afscheiding van het vleesch en de gebeenten in zoo weinige weken was al vooreerst geheel wonderbaar; vervolgens gebeurden er verschillende mirakelen onder den weg van *Rome* naar het klooster van Watzstones, zooals elders breedvoerig beschreven is. Toen alzoo Catharina de reliquiën van de H. Birgitta begon over te brengen, kwamen tot haar vele uit het volk, die de heilige overblijfselen met den grootsten eerbied kusten en ver eerden. Catharina gaf aan allen heilzame vermaningen, en spoorde hen aan de nietige ijdelheden te verachten, en met grooteren ijver datgene te zoeken wat eeuwig duurt. En hare woorden waren niet vruchteloos; vele edele heeren en vrouwen kwamen tot inkeer, en begonnen, met de goddelijke hulp gesterkt, een beter leven te leiden.

Zoo kwam zij eindelijk met de heilige reliquiën

in Pruissen en in de stad *Dantzich*. Aldaar verkondigden twee der voornaamste mannen van de stad, die met haar overig gezelschap Catharina van *Rome* af gevolgd hadden, de groote uitwerkselen van Gods magt in deze heilige vrouw. In die stad ijverde zij moedig en met volharding tegen de overtredingen der kruisbroeders; zij hield hen, geheel ontvlamd door den Geest Gods, de vreeselijke bedreigingen voor, door God zelf tegen hen aan de H. Birgitta geopenbaard; zij had geene de minste vrees voor hunne groote wereldsche magt; zoodat zij in waarheid tot den eeuwigen Regter kon zeggen: Ik verkondigde uwe uitspraken in de tegenwoordigheid der magtigen, en ik heb mijne oogen niet neergeslagen. Immers, die magtigen werden met verbaasdheid bevangen door hare wonderbare en zoozeer door Gods wijsheid vervulde welsprekendheid, zoodat voor haar woord de boosheid den mond moest gesloten houden, en de wereldsche wijsheid was magteloos in het gezicht der waarheid die Catharina verkondigde. Van *Dantzich* ging zij met haar gezin sloop naar *Zweden*. Zij kwamen, door eene ster geleid, die midden op den dag helderder scheen dan de zon, zonder dat zulks hun plan was, met het schip in de haven van *Zweden* aan, en kwamen daarna aan strand in *Ostrogotië* in de haven van *Sudhercopen*, alle in den besten welstand.

Hoe meer de tijding van Catharina's lang gewenschte aankomst in *Ostrogotie* verspreid werd, hoe meer ook uit alle oorden eene niet te tellen menigte van mannen en vrouwen, edelen en uit het volk, priesters en kloosterlingen, haar te gemoet kwamen: alle geleidden haar met de grootste vreugde en eerbied tot aan het klooster van Watzstenes: immers Catharina voerde met zich, behalve de heilige overblijfselen harer moeder, nog eenen schat van reliquiën van andere heiligen, welke door de grootste mannen geschonken waren aan hare heilige moeder of aan haar zelf, zooals door de koningin Joanna van *Napels*, door cardinals, baronnen, edele vrouwen, of door kloosterlingen. De eerbiedwaardige pater Petrus der cisterciënser orde, en Prior van Alvastro, die in deze overvoering der heilige reliquiën Catharina van *Rome* af gevolgd was, hield, van Sudercopia af tot aan Watzstenes, meermaals, in de steden en dorpen, waar zij doortrokken, eene redevoering tot de zamenstroomende menigte, waarin hij hen uitlegde welke groote zaken God, in zijne onbegrensde goedheid, door haar had willen uitwerken, en door welke wonderbare mirakelen Hij de H. Birgitta verheerlijkt had in *Duitschland*, *Italië*, *Spanje* en de overzeesche streken. Ik meen hier ook te moeten aanstippen, met welken eerbied Catharina ontvangen werd door Nicolaüs, heiliger

gedachtenis, bisschop van *Lincopia*, toen zij met de heilige reliquiën te *Lincopia* aankwam. Deze heilige bisschop kwam haar met zijne priesters en kloosterlingen en het volk der stad in plegtige processie te gemoet; men hoorde het indrukwekkend gelui aller klokken, de zoete toonen der orgels, de jubelkreten en gezangen der geestelijkheid; men zong den lof van God, die in dit tranendal zijne heiligen verheerlijkt.

Nadat alzoo Catharina met hare heilige panden in de Hoofdkerk was geleid, en het sermooon geëindigd was, verzocht zij ootmoedig om den eerbiedwaardigen bisschop en zijn kapittel afzonderlijk te mogen spreken; en, na hun alles bekend gemaakt te hebben, wat haarzelven betrof, onderhield zij den bisschop met allen verschuldigten eerbied over eenige vasten en onthoudingen, die hij minder voorzichtig zelf beoefende. De bisschop had namelijk reeds geruimen tijd zichzelven afgezonderd en opgesloten, zijne herderlijke zorgen ter zijde gezet, om in vasten, waken en bidden zich alleen met God bezig te houden. Hij wenschte ontbonden te zijn en met Christus te wezen; niet uit mismoed in de zorgen en den arbeid, maar omdat het kwaad dagelijks aangroeide in *Zweden*, kon hij zich niet zonder zijne kerken en priesters te benadeelen, tegen dien stroom verzetten; de ijver voor het Huis van God verteerde den Prelaat, en de spotredenen der verachters van

de voorregten der Kerken waren hem op het hart gevallen. Maar toen hij de wijze raadgevingen van Catharina gehoord en overdacht had, besloot hij met de getrouwe aan God de verdrukkingen te lijden en moedig de schande van Christus te dragen. Van dien dag af bewaarde de H. bisschop den grootsten eerbied voor haar, dewijl hij duidelijk zag, dat Gods wijsheid in haar woonde.

Eindelijk kwam Catharina op den Woensdag onder de octaav der HH. Apostelen Petrus en Paulus (den 5 Julij 1374) in het klooster van Watzstenes aan, en werd door geheel de vergadering der zusters en broeders met de grootste vreugde ontvangen. Zij omhelsde alle de zusters met eene moederlijke teederheid, en verheugden zich hartelijk over haar welvaren en voortgang in de deugd. Na met allen gesproken te hebben, gaat zij geheel in God verslonden, den Heer een offer van dankzegging opdragen geheel verheugd dat Hij haar behouden uit den draaikolk dezer wereld heeft ontrukkt.

Toen begon Catharina het bestuur der zusters op zich te nemen en haar den regel van den Zaligmaker te leeren en uit te leggen, welken zij zelf, nog tijdens het leven der H. Birgitta gedurende vier-en-twintig jaren in het geestelijk leven geleerd had; terwijl zij, in geheel haren handel en wandel, zich zelven als een sprekend toonbeeld stelde van alle de

punten van den regel. Daarom had zij ook zoo grooten afschuw van alles wat berispelijk kon voorkomen in de heilige zamenspraken, zooals het kwaadspreken en de beknibbelingen. Zoo verhaalt men, dat zij eens hare nicht Ingegardis, (die later de eerste gewijde Abdis van Watzstenes geweest is,) bezig zag met eenig borduurwerk, zooals men gewoonlijk aan jonge meisjes van dien stand laat leeren. Mijn kind, Ingegardis, zegde Catharina tot haar, wat borduurt gij daar op dat werk, dat gij onder de hand hebt? Het kind antwoordde: Mevrouw, ik borduur twee die elkander in den rug bijten. Hierop loosde Catharina eenen diepen zucht, en deed op staanden voet dit smeekgebed: Goedertierenste Jesus, door de voorspraak van uwe zoo dierbare Moeder, weer toch van deze H. Orde, die aan uwe lieve Moeder is toegewijd, de verscheurende tanden af der kwaadsprekers. Zij had toen het gezegde van zekeren heiligen voor oogen, dat en de kwaadspreker en die hem met genoeg aanhoort, beide den duivel op hunne tong dragen.

Geheel de vergadering der zusters en der broeders zag in haar, als eenen spiegel, haren wegwijzer in de ware wellevendheid en heilichheid. Zij zagen hare vurigheid in den dienst van God, en haar geduld in wederwaardigheden. Zij beschouwden haar als eene glanzende zon op den top eens bergs, die door de

weerkaatsing harer stralen de valleïën verlicht. De goddelijke liefde had in haar de algeheele heerschappij bemagtigd; eene liefde die wel het soliedste fundament is voor een gebouw, dat uit eenen hoop schoone deugden wordt opgetrokken. Door deze uitmuntende deugd werd Catharina een voorwerp van bewondering voor anderen, zoetaardig door hare ootmoedigheid, innemend door hare goedaardigheid, medelijdend door hare naastenliefde, standvastig door haar geduld, spraakzaam in den omgang, blijmoedig in het geven van aalmoezen en edel in geheel haren handel en wandel. Na de gewone getijden en gebeden, bad zij met eene zuster het geheele psalmboek. Zij deed nu en dan, nu eens ieder afzonderlijk, dan eens bij beurten deze of gene bij zich komen, en vermaande allen met eene zoete moederliefde tot de onderhouding der regelen van de orde.

Hoofdstuk VI.

Catharina wordt naar Rome gezonden om de heiligverklaring harer moeder te bewerken. Zij besteed hieraan vijf jaren.

Nadat Catharina de heilige reliquiën harer moeder Birgitta van *Rome* naar het klooster van Watzstenes had overgebracht, begonnen dezelve aldaar door menigvuldige mirakelen te schitteren. En dewijl de roem der heiligheid van Birgitta wijd en zijd verspreid werd, kwam er van alle kanten een stroom van menschen naar Watzstenes, die God loofden en dankten voor de menigvuldige wonderen, die Hij in zijne oneindige goedheid door de verdiensten en voorspraak der H. Birgitta uitwerkte.

De koning van *Zweden* Albertus, de Prelaten, de Rijks grooten, de geestelijkheid van allen rang door den glans en roem der mirakelen aangevuurd, besloten en bepaalden, te zamen met geheel de congregatie en het klooster van Watzstenes in het bijzonder, met eenparige stemmen, dat Catharina andermaal naar *Rome* zou vertrekken, om aldaar de zaak der heiligverklaring harer H. moeder Birgitta te bewerken. Dus het jaar, nadat het H. Ligchaam

van Birgitta in het klooster van Watzstenes was overgebracht, vertrok Catharina naar *Rome* in de Paaschweek. Het was het jaar 1375, en Paaschdag viel op den 22 April. Maar, waarom wordt Catharina naar *Rome* gezonden, terwijl destijds de Paus nog in *Frankrijk*, te weten, te *Avignon*, verbleef? Dit gebeurde, dewijl de voornaamste bescheiden en bewijsstukken van den meest heiligen levensloop van Birgitta in *Rome* en in *Italië* moesten gezocht en verzameld worden. Terwijl men hiermede bezig was, beschikte God de zaken in dier voege, dat terzelve tijd Paus Urbanus beraadslaagde om naar *Rome* terug te keeren, en hij ook werkelijk in het begin van het jaar 1377 te *Rome* aankwam, terwijl Catharina er een jaar te voren was aangekomen.

Toen nu alle benodigdheden en gelden voor zoo groote en moeilijke zaak verzameld en ingepakt waren, en Catharina den volgenden dag zou vertrekken, toen zeide zij aan hare vertrouwelingen: God, die de getrouwste getuigen is van alle onze geheimste genegenheden, weet hoezeer ik uit geheel mijn hart verlang en bereid ben om alle vermoeyenissen voor die zoo heilige zaak te onderstaan, en om geheel mijn leven te offeren, om ze tot een gewenscht einde te brengen en ze te doen gelukken: maar de gehoorzaamheid is mij toch zoodanig dierbaar, dat, als mijn bestierder mij

met één enkel woord zegde: gij gaat niet uit dit klooster, voor dat gij er uit gedragen wordt in uwe doods-kist; ik zou oogenblikkelijk mij aan zijnen wil onderwerpen. Zij wist zoo goed, dat gehoorzaamheid beter is dan slachtoffers opdragen, omdat men door deze het vleesch van anderen opdraagt, maar door gehoorzaamheid wordt onze eigen wil, verlangen en genegeheid geofferd; hetgeen vrij wat aangener is aan God.

Catharina komt dan eindelijk, onder Gods geleide, behouden met hare zaken te *Rome* aan; hoogstwaarschijnlijk na eene zeer langdurige reis, doordien zij op die plaatsen, welke zij bij de overbrenging van het H. Ligchaam harer moeder was doorgetrokken, de echte en grondige bewijzen der aldaar bij die gelegenheid gebeurde mirakelen had ingezameld. Catharina stelt de zaak der heiligverklaring van hare moeder Birgitta te *Rome* voor; zij overhandigt de bewijsstukken der gebeurde mirakelen, de verzoekschriften des konings van *Zweden*, der Rijksgrooten en der Prelaten van het koninkrijk. De Paus zelf, en alle de waardigheidsbekleeders aan het Pauselijk Hof, zoowel de kardinalen als de overigen, die de H. Birgitta, tijdens haar leven, altijd toegenegen geweest waren en begunstigd hadden, waren alle even zeer genegen om die heilige zaak voort te zetten. Dewijl intusschen de faam der heiligheid van

Catharina en de roem harer deugden onder de Romeinen verbreid werd, dachten zij andermaal hoe krachtig hare gebeden bij God waren reeds tijdens het leven der H. Birgitta. Daarom kwamen zeer vele edelen tot haar, om hare gebeden te verzoeken voor zichzelf, en voor de bekeering der personen, die hun dierbaar waren, zooals verder zal blijken.

De zuster van den Romeinsche baron Latinus, weduwe van eenen baron, leefde buiten *Rome* op haar kasteel een weelderig en wellustig leven. Haar broeder en ook onderscheidene geestelijken hadden haar meermalen aangemaand, dat zij die buitensporige weelde zou vaarwel zeggen en in haren weduwlijken staat een meer betaamelijk en zuiver leven leiden. Maar zij vermaadde die vermaningen, die zoozeer noodig waren voor hare zaligheid, en verviel dagelijks meer en meer tot allerlei wellusten. Eindelijk verkreeg de baron Latinus, na lang aanhouden, van haar, dat zij met hem naar *Rome* zou gaan, om de statiën te houden. Zij kwam te *Rome* met groote pracht, maar alles behalve om er de aflaten te verdienen. Nu werd zij daar gevaarlijk ziek, en zoo gevaarlijk, dat de geneesheeren aan hare genezing wanhoopten. Haar broeder, de baron Latinus, werd dagelijks al meer en meer bezorgd en beducht voor de zaligheid zijner zuster, en vermaande haar zelf, en liet haar door andere godvreezende personen

aansporen, dat zij eene goede biegt zou spreken. Maar de ongelukkige barones was verhard en verstokt, en antwoordde altijd, dat zij genoeg gebiegt had. Baron Latinus, ten einde raad en ten zeerste bezorgd en ongerust, dacht nu op Catharina, als op zijnen laatsten toevlugt. Hij was bezielde met een groot betrouwen op hare heiligheid en deugd, en kwam haar dringend verzoeken, dat zij de goedheid zou hebben, zijne zuster te komen bezoeken, die reeds de dood nabij was, en haar zou trachten aan te sporen, om vóór hare dood eene opregte biegt te spreken.

Catharina, die altijd met de grootste liefde bereid was, om bij zieken al den troost aan te brengen, die zij in hare magt had, kwam dadelijk bij haar, en trachtte haar door heilige opwekkingen aan te moedigen tot eene opregte biegt van alle hare zonden: maar de zieke antwoordde als altijd dat zij genoeg gebiegt had, en dat zij volstrekt niet op nieuw wilde biegten. Nu zag Catharina duidelijk, dat zij met een hart te doen had, hetwelk door de zonden en buitensporigheden in de boosheid verhard was; zij verzoekt alle de omstaanders om te bidden, om van God de zaligheid van die ziel en de gratie van een opregt berouw te verkrijgen, terwijl zij zich eveneens op hare knieën werpt om Gods barmhartigheid te verbidden. Op eens ziet men uit de rivier, den

Tiber een rook opstijgen, zwarter dan roet, in den vorm van eenen kring, ter grootte van eene kar met hooi geladen. Deze rookkring stijgt in de hoogte, en blijft zweven boven het huis, waarin de zieke neerlag. Het werd in het huis zoo vreeselijk donker, dat de een den anderen niet kon zien. Deze helsduistere rookkring, die de zondige ziel der zieke beneveld had, was voor de zieke ook een bode, die haar kwam aankondigen, welke duisternissen haar in alle eeuwigheid zouden omringen, bijaldien de onbegrijpelijke barmhartigheid van God haar, om de vurige gebeden van Catharina, niet tot boetvaardigheid en een waar leedwezen zou brengen over hare veelvuldige misdaden. De wondere gebeurtenis werd dan ook algemeen aan de voorbede van Catharina toegeschreven. Deze duistere wervelwind vernielde dan ook het huis, dat naast de kamer gelegen was, waarin de zieke lag, en brak het af tot op den grond toe. Het geraas en gekraak van dit zoo met geweld uiteengerukte huis, midden onder die wondere, akelige en zoo helsche als onverwachte duisternis, deed de zieke rillen en sidderen van angst en schrik; zij roept om Catharina, en belooft onder stroomen van tranen, dat zij alles zal doen, om hare ziel te redden, wat zij haar maar kan aanraden. Catharina dankte uit geheel hare ziel den goeden God, die nooit een ootmoedig gebed

verstoot, en raadt de zieke, van dadelijk alle hare zonden opregt te biegten. Oogenblkelijk wordt er een biegtvader geroepen: en, wat de zieke een uur te voren niet zonder afschuw kon hooren noemen, hierom bidt en smeekt zij nu berouwvol, met het vurigst verlangen, en met opregte verzuchtingen des harten. Zij doet, niet ééns, maar meermalen eene opregte rouwmoedige biegt, ontvangt den volgenden morgen de Heilige Sacramenten der stervenden, en geeft, kort nadien, hare ziel door een zalig afsterven in de handen van haren schepper over. Iedereen was overtuigd, en alle aanwezigen betuigden zulks éénstemmig, dat zij dit onschatbaar geluk alleen aan de gebeden en verdiensten van Catharina te danken had. Allen loofden de barmhartigheid van den Zaligmaker, die het gebed der armen verhoorde, en mededoogenheid betoonde, om den wille van hen, die Hem beminnen.

De volgende weldaden van God zullen ook voor een-ieder duidelijk maken, hoe opregt en solied de godsvrucht en heiligheid van Catharina waren. Er was toen te *Rome* eene adellijke vrouw, die reeds zeven kinderen vóór den tijd en levenloos had ter wereld gebragt; waarom zij dan ook de liefde van haren man grootendeels verloren had. Dewijl zij nu wederom in dien gezegenden staat verkeerde; was zij niet zonder reden vol angst, dat haar en haar kind

wederom hetzelfde droevig lot zou te beurt vallen. Zij was echter bekend met den deugdzamen en zoo heiligen levenswandel van Catharina; zij kwam daarom tot haar: verhaalde haar de droevige gevallen, die zij tot heden in haren huwelijken staat had gehad, en smeekte dringend om hare voorspraak bij God. Catharina, met haar ongeluk bewogen, gaf haar een stukje van het kleed der H. Birgitta, hare moeder, en vermaande haar van dit altijd bij haar te dragen, tot op den tijd, dat haar kind zou ter wereld komen; zij beloofde haar ook, dat zij dan in persoon bij haar wilde komen. De dame, geheel vol vertrouwen op hare heiligheid, vervulde met ijver alles wat Catharina haar gezegd had. Toen het uur naderde, dat haar kind zou geboren worden, liet zij Catharina waarschuwen, opdat deze door hare zooveel vermogende gebeden voor haar bij God zou aandringen, dat zij haar kind levend en gezond aan haar moederhart zou mogen drukken. Catharina aarzelde geene minuut, om hare belofte gestand te doen, en tot haar te komen; zij snelde naar hare woning, bewees haar ootmoeding alle de nederigste diensten, die hare toestand vorderde, en hield niet op met bidden en smeecken, voor dat de overgelukkige moeder hare dochter wel te pas in hare armen hield, die nu ook haren lieveling, uit eerbied en genegene dankbaarheid jegens Catha-

rina, den naam harer H. Moeder Birgitta gaf. Zij was immers ten volsten overtuigd, dat zij deze groote weldaad van God aan de tegenwoordigheid, de verdiensten en gebeden van Catharina te danken had. Dit voorval was weldra door geheel *Rome* verspreid, en werd door een-ieder voor een groot mirakel gehouden en allen, die het hoorden, loofden God, die door Catharina aan moeder en kind zoo groote weldaad bewezen had.

Tijdens het verblijf van Catharina te *Rome* werden de Romeinen ook op zekeren dag door eene buitengewone overstrooming van de rivier den Tiber geteisterd. Deze overstrooming was zoo schrikbarend, dat de brug van Sixtus, en het klooster van den H. Jacobus en vele andere onliggende gebouwen onder water stonden, en dat de Romeinen zelfs voor de verdelging der geheele stad bevreesd waren. Na raad gehouden te hebben, kwamen eenigen hunner in het huis, waar Catharina verbleef, en verzochten haar dringend, dat zij de goedheid wilde hebben van met hen naar de overstroomde plaatsen te gaan, om daar bij God dien ramp te verbidden en de overstrooming tegen te houden. Maar Catharina, eene ware leerling der ootmoedigheid, achtte zich zelven geheel onwaardig om het voorwerp te zijn van een dusdanig vertrouwen, en met de tranen in de oogen beschouwde zij zich om hare onwaardigheid en

nietigheid genoodzaakt hun verzoek af te slaan. Maar toen die heeren zagen, dat zij door hun dringend verzoeken en bidden niets konden verkrijgen, gebruikten zij een heilig geweld; zij namen haar vast, drongen haar zoo buiten het huis, en sleurden haar, om zoo te zeggen de overstroming te gemoed. O! Wonderbare gebeurtenis: het wonder van lang verloopene eeuwen wordt opnieuw daargesteld. Ten tijde immers van Josue, stroomden de wateren der Jordaan achteruit; en zoodra Catharina met hare voeten de overstroomde wateren had aangeraakt, gingen de wateren met snelheid terug zij zochten als hun behoud binnen hunne oevers, en geheel de overstroming verdween bij de aankomst dier heilige vrouw. Allen staan verstomd, en loven eenparig de groote magt van God, die door zijne dienaren ook met de stroomen wonderen verricht. De eerwaarde pater Petrus, prior van Alvastro, van de orde der cisterciënsers, die bij dit wonderbaar schouwspel tegenwoordig was, sprak hierover met de huisgenooten van Catharina, en zeide hun met nadruk: houdt de wonderen, die gij heden gezien hebt, wel in uw geheugen, want er zal in volgende jaren onderzoek gedaan worden naar dit, en naar andere wonderdadige werken, die God door haar heeft willen uitwerken.

Catharina was van *Rome* naar *Napels* gereisd tot bevordering der heiligverklaring van hare

moeder, en verbleef daar eenen geruimen tijd, om de mirakelen op te schrijven, die God aldaar door de H. Birgitta, zoo tijdens haar leven en verblijf aldaar, als na haren dood, had uitgewerkt; alsook om de wettige bewijsstukken in te zamelen. Maar de faam van haar heilig leven was haar reeds voorafgegaan en hare roem aldaar zeer verspreid. Op zekeren dag kreeg Catharina een bezoek van eene mevrouw uit de hoogstén adel van *Napels*. Deze verhaalde haar onder het storten van eene beek van tranen, dat hare dochter, die weduwe was, des nachts door eenen duivel op de vreeselijkste wijze werd aangerand, en dat zij aan niemand, zelfs niet van hare naaste bloedverwanten, dit durfde openbaren. Catharina, die het lijden van moeder en dochter zoo in zijn geheel begreep, was tot in het diepste harer ziel met medelijden bewogen; zij bad zachtjens eenen Wees-gegroet, zooals zij gewoon was, wanneer men haar over geestelijke zaken kwam raadplegen, en gaf toen eenen allerzaligsten raad aan die edele dame: vooreerst, dat zij beiden eene opregte en waarlijk rouwmoedige biegt zouden spreken van alle hare zonden, omdat meestal dergelijke plagerijen van den duivel door God worden toegelaten, om zonden die niet gebiegt zijn; dat zij daarna gedurende acht dagen, blootvoets, zonder linnen onderkleederen te dragen, ootmoedig naar de Kerk

van het H. Kruis zouden gaan, en dáár voor het Kruisbeeld zeven Onze Vader en Wees gegroet zouden bidden ter eere van H. Lijden van Christus; en dat zij, van haren kant, volgaarne voor beiden zou bidden, hoewel zij zelf geheel onwaardig was, zulke gunsten van God te verkrijgen. Dit beloofde toch Catharina in de diepste ootmoedigheid, uit eenen waren geest van opregt medelijden.

De beide edele vrouwen volgden den raad van Catharina getrouw op; den achtsten dag kwamen zij bij haar terug, God lovende, die zijne barmhartige hand over haar had uitgestrekt, en Catharina dankende voor hare zalige en krachtige raadgevingen en gebeden. En niet zonder reden: immers die afschuwelijke duivel was in het hol van den nacht aan de jonge weduwe verschenen, had haar vreeselijk bedreigd en gezegd: Gevloekt zij die dochter van Birgitta, die mij van u gescheiden heeft, ik zal nooit meer tot u terugkeeren. Alzo heeft het gebed dier heilige vrouw den helschen vijand verdreven en hem naar de woestijn van het helsch *Egypte* verbannen. Om deze en vele andere wonderwerken werd Catharina alom voor eene ware heilige gehouden, men zag hierom ook dagelijks de menschen van verschillende landen en plaatsen in hunnen nood tot haar komen, en niemand behoefde haar ongetroost te verlaten.

Hoofstuk VII.

Dood en begrafenis van Catharina, en de wonderen die alsdan gebeurd zijn.

Goen Catharina hare zaken te *Napels* had afgewerkt, en de mirakelen met derzelver bewijzen had te boek gesteld, die aldaar door de voorspraak harer H. Moeder Birgitta gebeurd waren, keerde zij naar *Rome* terug, en zette aldaar het proces der heiligverklaring voort, hetwelk zij onder het pausschap van Gregorius XI begonnen had. Maar door het overlijden van dezen Paus kon dit proces zijn gewenscht gevolg niet hebben. (26 Maart 1378.) Geheel die zaak moest door zijnen onmiddellijken opvolger, Urbanus VI, van voren af aan begonnen worden. Paus Urbanus had de H. Birgitta tijdens haar leven gekend en was getuigen geweest van haren heiligen levenswandel; hij had de zaak harer heiligverklaring wel begonnen, maar kon ze niet ten einde brengen, om verschillende voorvallen die in die dagen in de H. Kerk hadden plaats gehad, en om eene scheuring die toen voorviel in het christendom. Dewijl Catharina nu reeds vijf jaren, en niet zonder groote onkosten, in *Rome* had doorgebracht, en het, om

rede dier droevige scheuring in de H. Kerk, niet te voorzien was, wanneer de zaak der heiligverklaring tot een gewenscht einde zou kunnen gebragt worden, met al den luister en pracht zooals dit betaamde; om alle die afdoende redenen volgde Catharina den wijzen raad van hooggeplaatste prelaten. Zij liet te *Rome* berusten de beschrijving van het leven en mirakelen van hare H. Moeder Birgitta, alsmede derzelve bewijsgronden, goed verzegeld door onderscheidene staatsbeambten, door kardinalen, prelaten, heeren en vrouwen, die allen, als dusdanig, in *Rome* en in onderscheidene streken der christenheid door hun zegel eene waarborg der echtheid gaven; en zij beval, geheel overgegeven, den verderen afloop dezer heilige zaak aan de leiding der Goddelijke Voorzienigheid. Deze heiligverklaring is eindelijk in het jaar 1391 door Paus Bonifacius IX ten einde gebracht.

Catharina verkreeg van Paus Urbanus VI eene Bulla, waardoor de regel des Zaligmakers bekrachtigd werd, alsmede eenige andere voorregten voor het klooster van Watzstenes, en nu maakte zij hare voorbereidselen om naar het vaderland terug te keeren; terwijl zij bij allen, die destijds te *Rome* verbleven, den roem harer heiligheid en van haren deugdzamen levenswandel achterliet. Ingenomen door deze soliede en ongekunstelde heiligheid van Catharina, betoonde haar de kardinaal Eleazarus alle

bewijzen van vertroosting en genegenheid, raad en hulp, en verzorgde alle hare belangen met waren ijver. Deze kardinaal was van zijne jeugd af bezield geweest met eene bijzondere genegenheid en vertrouwen jegens de H. Birgitta, zoo tijdens haar levens, als na haren dood; want tijdens haar leven had hij zich immer met de grootste ootmoedigheid en bereidwilligheid geschikt naar hare wenken en raadgevingen in het godvruchtig leven en in het bewandelen van de wegen des Heeren. En Paus Urbanus VI ontving haar met geheel het collegie der kardinalen met alle betuigingen van welwillendheid, hij verleende haar den Apostolischen Zegen, en gaf haar tevens eene Bulla van aanbeveling en bescherming voor alle heerlijkheden, steden en kasteelen welke zij op hare reis zou doortrekken of waar zij zou verblijven, ten einde haar op hare reis te vrijwaren en te beveiligen. Hij gelastte ook eenen zijner hooggeplaatste ambtenaren van zijn hof, om haar op haren weg door *Italie* te vergezellen en de reis mede te maken tot aan den voet der Alpen. Het zou al te lang zijn, zoo ik wilde beschrijven, met welkdanige bewijzen van achting en eerbied Catharina, bij het vertoonen dezer Pauselijke Bulla, ontvangen werd door de overheden der steden, hertogen en Prinsen, zoo in *Italie* als in *Duitschland*. Eene zaak wil ik toch verhalen; want zij was gewoon

aan allen, die tot haar kwamen, vermaningen te rigten, die bevorderlijk moesten zijn aan het werk der zaligheid van ieder in het bijzonder; en dit was niet slechts een kenteeken van hare ware heiligheid, maar bevestigde ook het nieuwe wonderwerk, dat door haar verrigt werd. Het gebeurde op hare reis door Pruissen, toen zij op zekeren dag geheel afgemat door vermoeijenis en ziekelijkheid op haren wagen zat, dat iemand harer reisgezellen op haren wagen insliep, en zoo door eenen schok van den wagen werd afgeworpen en tusschen de pooten der paarden viel, waarna een rad van den wagen hem zoodanig de ribben verbrijzelde, dat hij bijna ademloos op den wagen gelegd werd. Catharina, die altijd vol medelijden was met alle zieken en ongelukkigen, had nu vooral medelijden met haren reisgenoot. Zij begon den Wees gegroet te bidden, en raakte tevens zeer zacht met hare hand de verbrijzelde plaats aan. En zie, op denzelfden oogenblik genas God de wonden, en alle pijn en smarten waren verdwenen; en hij, die een oogenblik te voren door zijn hevig lijden nauwelijks kon adem halen, ging nu met de overigen verheugd en verblijd voort, terwijl hij God loofde en Catharina dankte voor zijne zoo spoedige en zoo wonderdadig herkregene gezondheid.

Van den dag af dat Catharina van *Rome*

vertrokken was begon zij ziekelijk te worden, en de verzwakking harer lichaamskrachten nam op hare terugreis naar het vaderland van dag tot dag toe; doch hare vurige godsvrucht en hare zielskrachten bleven even sterk. Zij zocht ook bij de geneesheeren geene hulpmiddelen voor hare kwalen, daar zij met hart en ziel verlangde ontbonden te worden en met Christus te zijn. Zij bleef alzoo lijdende van af het octaav der H.H. Apostelen Petrus en Paulus tot aan den Feestdag van O. L. V. Boodschap, dat is, tot aan haren dood in het klooster van Watzstenes.

Eene stad, die op den top van eenen berg gebouwd is, kan niet verborgen worden, maar moet noodwendig iedereen in het oog vallen; zoo was het ook met het zoo waarlijk heilig leven van Catharina, dit moest noodzakelijk schitteren in de oogen van al wie zien wilde, en de proeven dier ware heiligheid, de mirakelen konden niet achter blijven, dewijl God er zijn vermaak in scheidt om den waarlijk ootmoedigen op den troon te plaatsen. Zoo gebeurde het, dat iemand der huisgenooten van het klooster bij ongeluk van boven van een der kloostergebouwen neerviel en op den grond op steenen en hout terecht kwam, zijne ribben gebroken, met de grootste moeite kon hij nauwelijks nog een weinig ademen om de nijpende smarten, die de ongelukkige lijdend

moest. Men kwam natuurlijk dit droevig geval boodschappen aan de zoo goede moeder van het klooster, onze heilige Catharina. Zij is dadelijk geheel medelijden met den zoo ongelukkig gevallen en lijdt met den lijder. Zij gaat tot aan de poort van het klooster, doet volgens gewoonte haar gebed, raakt de gebrokene en gekneusde ledematen aan, en op dit zelfde oogenblik herstelt de kracht Gods dit magteloos en verbrijzelde ligchaam, de gevallen staat genezen en gezond op, en gaat weer dadelijk aan zijn werk, terwijl hij God loofde, die aan de menschen dusdanige magt gegeven had.

Dewijl de ziekte van Catharina dagelijks in hevigheid toenam, beijverde zij zich om zich dikwijls door de heilige Sacramenten te versterken. Alle dagen naderde zij met ware godsvrucht en vol berouw tot het H. Sacrament der biegt, en somtijds twee en driemaal op een dag. Zij was zoo innig doordrongen dat de biegt, wel gebruikt, het behoudt is der ziel, dat dezelve de zonden vernietigd, de deugden nieuwe kracht geeft, de duivelen bestrijd, den mond der hel sluit en de poorten des hemels openzet. Doch omdat in de laatste periode harer ziekte de maagd zoodanig verzwakt was, dat zij geene de minste spijzen meer kon inhouden, durfde Catharina het H. Sacrament van het Ligchaam en Bloed des

Heeren niet meer ontvangen, maar zij aanbad haren Zaligmaker in zijn H. Sacrament met al den haar nog mogelijken ootmoed des ligchaams en met al de vurigheid harer zoo heilige ziel, en terwijl alle hare medezusters haar sterven aan God aanbeveelden, gaf zij haren geest in de handen van haren Schepper over.

Dadelijk na haren dood gaf de hemel getuigenis van hare heiligheid door de wonderbare verschijningen, die voor eenige waarlijk godvreezende personen zichtbaar waren. Men zag eene ster staan, zoowel bij dag als in den nacht, boven het huis, waarin haar ligchaam lag, en dit zoolang tot dat het heilig ligchaam begraven werd. Toen men het ligchaam weg droeg om het te begraven, zag men ook de ster bewegen, als wilde zij den lijkstoet vergezellen. Toen men de doorkist in de Kerk had nedergezet, bleef onder de solemneele lijkmis de ster boven het heilig ligchaam staan, en zij verdween niet voor dat het ligchaam begraven was. Te regt werd Catharina in hare begravenis door eene ster verheerlijkt; zij, die in haar sterfelijk leven door de zuiverheid haars levens zoo een helderschijnend voorbeeld van alle deugden geweest is. Eenige godvreezende personen hebben ook onder eed de verklaring afgelegd, dat zij wonderbaar helderschijnende lichten voor de lijkstaf hebben zien vooruitgaan, toen het lijk naar de Kerk

gedragen werd; maar dat zij niet konden bespeuren, door wie die lichten gedragen werden.

Op den dag harer begrafenis waren in Watzstenes tegenwoordig een groot getal prelaten, aartsbisschoppen, bisschoppen en abten der koninkrijken van *Zweden*, *Gothland*, *Daciën* en *Noorwegen*, en van de wereldsche magten, prins Ericus, (1) zoon des konings van *Zweden*, met onderscheidene opperhoofden, grootwaardigheids bekleeders en baronnen, en een ontelbaar getal priesters en leeken van minderen rang. Hare medezusters, de maagden die het slot bewoonden, beweenden het verlies hunner zoo heilige moeder met heete tranen. Het heilig ligchaam werd gedragen door bovengenoemden prins Ericus en de voornaamste heeren van het rijk; en nu werd de toevloed van volk, die alle het heilig ligchaam wilden aanraken, zoodanig, dat men niet, als met de allergrootste moeite hetzelfde naar het graf kon brengen. De lijkplegtigheden werden verricht door mgr. Nicolaus, bisschop van *Lincope*, onder vele tranen, geassisteerd door de aartsbisschoppen en abten en eene talrijke schaar priesters en kloosterlingen.

Onder deze bisschoppelijke assistenten viel door

(1.) Een andere, als hij, die in 1396 onder den naam van Ericus XIII als koning van *Zweden* is uitgeroepen.

de bijzondere godsvrucht vooral in het oog de zoo geleerde Mgr. Fordo, bisschop van *Strengen*. Aangespoord door eene bijzondere genegenheid, die hij tijdens haar leven voor de H. Catharina had, nam hij hare levenlooze hand in de zijne en beval zich met vurigheid in hare voorspraak bij den Goddelijken Regter. En zie, de bisschop gevoelde op dit oogenblik dat de hand van Catharina de zijne vasthield en sterk drukte, zooals dit gewoonlijk gebeurt tusschen bijzondere vrienden, of tusschen diegenen, die te zamen een verbond aangaan, en die ook elkander tot teeken van opregtheid en trouw de hand vasthouden en met vuur drukken. Catharina had namelijk, toen zij te *Rome* was, voor dezen bisschop, die toen tot den H. Stoel was genaderd, om deszelfs bekrachtiging van zijne verkiezing tot bisschop te vragen, veel in zijn voordeel gewerkt bij Zijne Heiligheid, bij de kardinalen en de beambten van het pauselijk hof. Door dezen handdruk werd de bisschop door de H. Catharina vermaand zijne geloften te gedenken, die hij als bisschop voor God had afgelegd, en voor welker getrouwheid de heilige in zekeren zin had gesproken bij den paus, door bij Zijne Heiligheid in zijn voordeel te werken.

De H. Catharina is gestorven in het klooster te Watzstones in het jaar 1381, den 22 Maart op den Zondag den vooravond van het feest

van O. L. V. Boodschap, en haar H. Ligchaam is den dag na dit feest met alle eer begraven. Haar graf is door vele wonderen verheerlijkt door Hem, die wonderbaar is in zijne heiligen in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Aanhangsel.

Mirakelen, gebeurd door de voorspraak der H. Catharina.

Genige jaren na den dood der H. Catharina moesten er in de Kerk, waar haar H. Ligchaam rustte, fondamenten gemetseld worden voor kolommen; en deze werkzaamheden maakten de verplaatsing der Heilige Overblijfselen noodzakelijk. Den dag, op welken het H. Gebeente werd overgeplaatst, viel er in de parochie *Molaby* een kindje van nog geen drie jaren van de brug af in eenen snelvliedenden stroom. De bedroefde ouders zochten hun kind twee dagen lang te vergeefs; den derden dag vonden zij het boven alle hoop levende aan den paal van eenen molen hangen. De ouders vroegen nu het

kindje hoe het aan dien paal was blijven hangen. De kleine die te voren nog maar zeer gebrekkig en onduidelijk sprak, antwoorde nu zeer duidelijk en volmaakt: toen ik van de brug in het water gevallen was en mij aan dien paal vasthield, kwam er een juffrouw bij mij, met een wit kleed aan, zij nam mij onder haren mantel, en toen werd ik niet meer nat; zij zeide mij dat zij Catharina van Watzstenes heette; Zij zeide ook dat ik naar Watzstenes moest komen; maar toen gij mij uit het water hebt gehaald, heb ik die juffrouw niet meer gezien. De ouders zijn toen met het kind naar het klooster van Watzstenes gegaan, hebben het graf der H. Catharina gaan vereeren, legden er hun offer van dankbaarheid neder, verklaarden aldaar onder eed de geschiedenis der groote weldaad hun door de heilige bewezen, en keerden, na aan hunne godsvrucht voldaan te hebben, gelukkig en tevreden naar hunne woning terug.

Eene der kloosterzusters in het klooster van Watzstenes lag reeds sedert verscheidene jaren in eene zware ziekte en had ook reeds meermalen de Heilige Sacramenten der stervenden ontvangen. Men had dan ook geheel en al alle hoop op herstel opgegeven. Maar dewijl van tijd tot tijd hare hevige smarten een weinig verminderden, zoo verzocht zij eens zekeren broeder, haren biegtvader, dat hij eene belofte

zou willen doen ter eere van eenige heiligen, om door hunne voorspraak zooveel beterschap te verkrijgen, dat zij hare getijden zou kunnen lezen en nu en dan wat zou kunnen bidden; want op een geheel herstel had de zieke zelve, zoowel als de overigen, alle hoop verloren. Terwijl die broeder hierover nadacht welke belofte hij voor haar zoude doen, vielen zijne gedachten op de H. Catharina, dat hij namelijk haar leven en mirakelen zou verzamelen en de beschrijven, wanneer de zieke door hare voorspraak eenige verligting in hare ziekte mogt vererven. Zoodra hij deze belofte had afgelegd, begon de zieke beterschap te gevoelen. Maar na verloop van tijd vergat de broeder zijne gedane belofte, en verzuimde het leven en mirakelen der H. Catharina te verzamelen en te beschrijven, waarop dan ook de toestand der zieke meer dan gewoon begon te verergeren. De biegtvader zag nu duidelijk zijne redelooze en laffe nalatigheid en verzuim in, en hij begon voor Gods oordeel en straffen te vreezen, dewijl hij zijne zoo redelijke en regtmatig afgelegde belofte maar eenvoudig verwaarloosd had. Hij ging daarom uit vrijen wil zijne belofte voor God hernieuwen en bekrachtigde dezelve met eenen heiligen eed. Toen nu deze broeder na eenige dagen een begin had gemaakt met zijne levensbeschrijving, zag hij des nachts in een visioen, dat hij zelf in den refter kwam, hij

zag daar de H. Birgitta aan het hoofd der tafel zitten, op de plaats waar gewoonlijk de biegtvader zit, hij zag er ook andere kloosterzusters aanzitten, maar deze kon hij niet herkennen wie zij waren. Het scheen hem toe, dat de H. Catharina de tafel bediende, en dat zij dadelijk naar hem toe kwam, hem de hand toereikte, zijne hand in de hare hield en hem toefluisterde, dat de zieke hare gezondheid zoude terug krijgen, zoodra hij zijne belofte getrouw volbragt had. Deze verschijning zag de broeder twee op een volgende nachten. En het gebeurde ook zooals Catharina hem beloofd had: want zoodra hij haar leven had geschreven, was de zuster volkomen gezond.

Zekere priester, met naam Pretrus Kraaka, kapellaan der Parochiekerk van Watzstenes, werd met zoo hevige smarten in het hoofd overvallen, dat zijne keel gesloten, zijne tong onbewegelijk was en het hem onmogelijk was den mond te openen, om het geringste voedsel te nemen. Van alle menschelijke hulp verstoken, nam hij in zijnen nood met alle hem mogelijk vertrouwen en devotie zijnen toevlugt tot God en zijne heiligen, en hij gaf door teekenen te kennen, dat men voor hem ter eere van eenen of anderen heilige eene belofte zou doen. Eenige vrienden kwamen daarop overeen dat men eene belofte zou doen ter eere der H. Catharina en

dat men een offer aan haar graf zou brengen, opdat hij door hare voorspraak van die woedende pijnen zou mogen verlost worden.

Den volgenden dag had de zieke eene verschijning: hij zag twee eerbiedwaardige vrouwen tot hem naderen, en eene van haar zeide hem: Ik had u van den oogenblik af dat gij uwe belofte gedaan hebt, gaarne ter hulp gekomen maar gij zijt zeer onverduldig; doch weet echter dat ik voor u gesproken heb en u helpen wil. Toen nu de zieke tot zich zelve gekomen was, gevoelde hij, dat zijne pijnen veel waren verminderd, zijn mond, tong en de overige ledematen waren hersteld en konden wederom hunne natuurlijke werking verrichten; en hij, die zeven dagen en nachten achtereen gelegen had zonder het minste voedsel en zonder spraak, zat nu te eten en te drinken en verkondigde met vreugde, welke groote weldaad God hem door de voorspraak der H. Catharina bewezen had. Hij offerde bij haar graf een hoofd van was, tot eene dankbare betuiging zijner volslagene herstelling.

Zekere kloosterzuster, met naam Birgitta, was door zoo hevige tandpijn aangetast, dat hare wang zoodanig opzwol, dat zij met het eene oog niet het minste meer kon zien. Op zekeren nacht was hare pijn eenigzinds verminderd, zoodat zij in slaap gevallen was. Nu verscheen haar de H. Catharina en vroeg haar: Wilt

gij genezen worden? De zuster antwoordde: H. Catharina, ik zou zoo van harte gaarne van mijne vreeselijke pijnen verlost zijn. Op dit antwoord streek de heilige driemaal met hare hand over die gezwollen wang en schudde telkens hare hand af, juist alsof er kwade stoffen aan waren blijven hangen. Toen de zuster nu wakker werd, gevoelde zij dat hare pijnen veel verminderd waren, en zij kon met haar oog reeds wat zien; en na weinige dagen kon zij de H. Catharina voor haar geheel herstel en voor hare geheele bevrijding van alle pijn haren dank betuigen. Eenigen tijd later was dezelfde zuster wederom zoo hevig ontsteld, dat zij vreesde haar verstand te zullen verliezen. Maar zuster Birgitta, eenmaal door eigene ondervinding onderwezen, was nu wijzer geworden; zij verzocht om eene reliquie der H. Catharina, zij raakte met dezelve haar oor en hare wang aan en in weinige dagen was alle smart verdwenen.

In het jaar 1448 den 14 Mei had eene kloosterzuster eene aderlating ontvangen, en na het middagmaal genomen te hebben, kon zij niet meer spreken. Den 16 Mei gebruikte zij een bad, om aan het zweeten te komen en zoo die kwade stoffen te verwijderen. De volgende dagen verergerde haar toestand zoozeer dat zij nu niet alleen niet het geringste woordje meer kon uitbrengen, maar ook geen

voedsel kon nemen, en aan den regter kant geen enkel lidmaat kon bewegen; de mond en het regter oog waren scheef getrokken en hare tong was dik en wit aangeslagen, alle hare overige ledematen waren magteloos en toonden een beslag en verlamming aan de regterzijde. Zoo lag zij op een bed in het ziekenhuis, kon geen woord of teeken meer geven, was als half dood en geheel gevoelloos. De zusters vreesden het ergste en riepen den Biegtvader, om aan de zieke de laatste H.H. Sacramenten toe te dienen. Deze kwam, maar dewijl zij geen woord kon spreken noch haren mond openen, gaf hij haar het H. Oliesel. Den volgenden nacht zat eene der ziekenzusters bij haar bed, deze beschouwde haar met innig medelijden; op eens kwam haar in het gedacht van de H. Catharina voor de genezing der zieke zuster te bidden. Dadelijk valt zij op hare knieën, begint te bidden en belooft dat als hare zieke medezuster hare gezondheid terug krijgt, zij een offer van dankbaarheid op haar graf zal leggen tot aandenken dezer weldaad. Den volgenden dag begon de zieke dadelijk als een kind te stamelen, binnen den tijd van zes dagen was zij geheel hersteld, en zij dankte God, die door zulke wonderen zijne Heiligen verheerlijkt.

In 1456 kreeg zekere dienstmeid, met naam Ingreedis, hare hand vol zweren en dik opge-

zwellen. Zij had er reeds drie weken hevige pijn aan uitgestaan en was niet in staat het minste werk te doen voor het huishouden. Zij had al verschillende geneesmiddelen gebruikt, maar alles zonder baat. Op zekeren dag kwam zij naar het klooster naar de eerste H. Mis, en bad daar hare gewone gebeden. Onder haar gebed begon zij te denken om naar het graf der H. Catharina te gaan, en daar te bidden om hare genezing. Zij staat dadelijk op, gaat bij het graf zitten bidden, en belooft dat zij uit dankbaarheid eene hand van was zal offeren, als zij mag genezen worden. Nog denzelfden voormiddag was hare hand genezen en kon zij weder al haar werk verrichten.

Zekere vrouw, der parochie Linderaas, was eene vergiftige slang door haren mond in hare ingewanden gekropen. Zij beproefde op alle manieren om de slang uit te braken, maar te vergeefs. Zij, die bij haar stonden, zagen dat hare dood nabij was, daar zij alreeds geen adem meer kon halen. Vol medelijden deden zij de belofte ter eere der H. Catharina, dat zij haar een offer zouden brengen, als de vrouw het leven mogt behouden en de slang uitbraken. Op het oogenblik wierp de vrouw de slang uit, en, na deze uitgebraakt te hebben, volgden er nog veertien padden. Zij was gered en bragt met vreugde haar offer bij het graf der H. Catharina.

Ik wil hier nog een wonder aanhalen, hetwelk ook in dat zoo bitter koud vaderland van Catharina gebeurd is. Bij het klooster der H. Birgitta in *Zweden* ligt een meer, genoemd Vetter, dat 60 Italiaansche mijlen lang en 20 breed is. Dit meer heeft dit eigen, dat, wanneer het vastvriest met stormwind, die daarop gaat liggen en bedaard wordt, dat dan, als de dooi aankomt, het water met een oorverdovend gedruisch begint te koken en te woelen in de diepte en met groot geweld eenen uitweg zoekt door de scheuren die dan in het ijs komen. Die scheuren worden dan op zeer korten tijd geweldig breed, niettegenstaande het ijs dan nog hier één, en op andere plaatsen nog meer dan twee vademen dik is. Dan wordt zoo dat zwaar ijs, door die vreeselijke woeling op den bodem van dien waterplas, in duizend stukken gebroken, waardoor dikwijls zeer vele hunnen dood vinden, wanneer zij in de hulp van God en de aanroeping der heiligen geene bescherming zoeken. Maar de menschen, die in dien uittersten nood verkeeren met hunne wagens en lastdieren, roepen met luider stem tot God, zij aanroepen de H. Catharina, of hare moeder of beiden te zamen; en dit niet te vergeefs want of de ijsschol, waarop zij staan, scheurt niet, of zij kunnen van de eene op de andere springen; en het gebeurt ook, dat zij tegen wind en stroom in, door een dubbeld mirakel, behouden aan land komen drijven.

Vier dooden door de voorspraak der H. Catharina
tot het leven verwekt.

In het jaar 1441 kwam een zaakgelastigde van het klooster der heilige Maria en Birgitta van Watzstenes, Porsse genaamd, bij toeval of liever door Gods vaderlijke beschikking, in zeker huis, om er een weinig te rusten, en vond daar den vader en de moeder bijeengekomene kennissen en vrienden in tranen en in de hartverscheurendste droefheid. Deels verwonderd en nieuwsgierig, deels verlangende om aan hunne droefheid eene afleiding te geven vroeg hij naar de oorzaak van hunne tranen. Vader en moeder antwoordden: wij beweenen ons dochtertje; het speelde hier nog kort geleden en het valt ongelukkig al spelende in een bijl, dat daar lag, en dit snijd het vlies door dat de maag van de darmen scheidt, en het was oogenblikkelijk dood. Porsse ging naar het bed, waar het kindje op lag, en zeide tot de bedroefde ouders: Mijne goede vrienden, weest niet al te zeer bedroefd en wanhoopt niet, want Gods magt is oneindig groot, en zijne barmhartigheid is op alle plaatsen en tijden te vinden. Want men moet

niet denken dat God de gebeden van zijne vrienden niet wil hooren, en vooral die vrienden die in den hemel met God wonen. Luistert: wij hebben in Watzstenes de H. Catharina de dochter van de H. Birgitta, en op de voorspraak van die heilige doet God over geheel de wereld de grootste mirakelen; als wij nu die heilige met vertrouwen aanroepen, dan gaan wij van daag wondere dingen zien, dan zult gij uw kindje weer levende en gezond in uwe armen nemen. De ouders, en allen die er tegenwoordig waren, vielen nu ootmoedig op hunne knieën en begonnen met de grootste vurigheid, met het grootste verlangen en vertrouwen dat hun mogelijk was de H. Catharina te bidden; de ouders doen de belofte dat, als zij zoo gelukkig mogen zijn van hun kind weer levende te omhelzen, zij dadelijk met hetzelfde eene bedevaart zullen houden naar Watzstenes, en tot eeuwig aandenken hun offer op haar graf zullen neerleggen. Eenige oogenblikken daarna verrijst het kindje, alsof het uit eenen diepen slaap wakker werd, tot onbeschrijfelijke blijdschap der ouders en van allen die er tegenwoordig waren. De moeder, vol verlangen om hare belofte te volbrengen, vertrekt met haar pas verreezen dochtertje zoo spoedig mogelijk naar Watzstenes, en komt omstreeks zes ure des avonds in het spreekhuis der zusters aan. Zij verzocht om Zr. Benedicta Gudmari

te spreken, die destijds Abdis was. Deze kwam met de hiernavolgende zusters, die als getuigen moesten dienen van het tot hiertoe vermeldde: te weten: (Catharina Petri Abdis, Ragnildis Nicolai Senior, Merita Petri Senior, Ingeburgis Suenonis Senior, Margaritha Nicolai; en Christina Caroli, die toen nog Postulante was, en het kindje buiten het slot op haren arm droeg.) De gelukkige moeder verhaalde hun nu het gebeurde, juist in dezelfde orde, zooals wij het beschreven hebben. Deze, die hier tegenwoordig waren, verhaalden natuurlijk het voorval aan de andere zusters en waar van er heden (zegt de schrijver) nog eenigen in leven zijn. Deze waren de zusters, Anna Pauli Priorin, Birgitta Olavü Senior, Catharina Joannis Senior, Birgitta Alberti Senior, Iliana Matthœi, Ingeburgis Nicolai. De naam van het verrezen kindje was Christena; het was ongeveer drie jaren oud.

2°. Eene adellijke vrouw der parochie Wanga in de stad *Sattain* in *Ostgothië*, bisdom van *Lincopë*, had een dochtertje van ongeveer drie jaren, met naam Ingredes. Dit kind werd door eene zoo zware ziekte aangetast, dat het bezweek, het lag daar stijf en koud, en drie uren lang oordeelden al de aanwezigen dat het overleden was. De vader komt van eene verre reis te huis, komt in de kamer waar zijn gestorven kindje lag, en bij het lijkje

komende zegt hij: wat is dat? Men antwoord: uw dochtertje. Hij beveelt dat niemand het lijk mag aanroeren; valt op zijn knieën, bidt den Heer met tranen en met al het vuur van zijn vaderhart, dat Hij toch zijne eindelooze barmhartigheid zoude doen uitschijnen en de heiligheid doen schitteren van de H. Catharina, in het levenlooze ligchaam van zijn kind. Toen hij zijn gebed had geëindigd en de belofte gedaan van eene bedevaart naar het graf der heilige te Watzstenes, ging hij naar de Kerk, verhaalde zijnen pastoor zijn ongeluk, en verzocht hem eene H. Mis te willen lezen ter eere der Allerheiligste Drievuldigheid en der H. Catharina, en dat hij zoude bidden voor zijn gestorven kindje. Toen het H. Offer was opgedragen, ging hij naar huis, en vond zijn kindje levende bij zijne vrouw. Nu loofde hij God met blijdschap, volbragt zijne belofte, en zond de moeder met het kind naar Watzstenes, waar zij onder getuigen de geschiedenis van dit mirakel heeft doen beschrijven.

3°. In 1469 zond Laurentius Nicolai, der parochie Mothala in het grondgebied Askacherrade, eenige dagen na H. Sacramentsdag, zijne twee zonen uit op de zalmvangst: en toen zij 's nachts hunne netten trokken, geraakten zij beiden in eene diepen kolk, waarin de jongste verdronk, terwijl de oudste door Gods hulp

zich nog redde. Deze liep nu zoo hard hij kon naar het naaste huis, om hulp te vragen en zijnen verdronken broeder terug te vinden. Toen de bewoner van dit huis het droevig ongeluk hoorde, stond hij dadelijk op, en zij gingen te zamen naar het water; daar gekomen zagen zij eene muts drijven, zij zochten op die plaats en vonden weldra den verdronken jongeling. Zij bragten het lijk op den oever, en gingen nu den vader het ongeluk boodschappen; deze liep half zinneloos van droefheid naar zijnen dooden zoon. Zij bonden het lijk op eene plank, bragten het zoo naar huis, en legden het in de kamer op de vuurplaat. Niettegenstaande zijne hevige droefheid en ontsteltenis begon nu toch de godsdienstige vader op Gods vaderlijke goedheid en almacht en op het groot vermogen van de voorspraak der heiligen te denken, en hij begon de H. Catharina aan te roepen, zeggende: O H. Catharina als gij zoo heilig zijt en zoo magtig bij God als men overal van u zegt, maak dan mij, armen ongelukkigen vader, deelgenoot aan uwe barmhartigheid, en geef mij mijnen zoon die hier dood neder ligt weer levend terug. En hij deed eene belofte dat zijn zoon, als hij herleefde, eene bedevaart naar Watzstenes zou houden, en daar een offer van dankbaarheid op haar graf zou neerleggen. Zoodra hij deze belofte gedaan had, rekte de doode, die nu

begon te herleven, zijn een been uit; de vader en de omstaanders dit ziende, riepen nog inniger tot de H. Catharina; nu rekte de jongeling ook het andere been uit, vervolgens zijne armen, zijn hoofd en hals, en zoo geheel zijn ligchaam zoodat hij in korten tijd geheel frisch en gezond in persoon te Watzstenes aankwam, waar hij met zijn vader de gedane belofte kwam volbrengen en God en de H. Catharina bedanken.

4°. In hetzelfde jaar was Joannes Olavi, van de parochie Norenbosa in de stad *Schona-berg* van het bisdom *Lincopce*, tegen het feest van den H. Joannes den Dooper in Watzstenes met zijn zoon, en na zijne zaken afgehandeld te hebben, reden zij te zamen op hunnen wagen naar huis. Toen zij bij de buitenplaats Granby kwamen, waar de weg den berg af loopt, geraakten de paarden op hol, zij renden van den weg af het struikgewas in, het kind werd door het schokken van den wagen geworpen, en kreeg daarbij nog eenen zwaren zak op het ligchaam, zoodat het dood bleef liggen. Het kind lag daar reeds drie uren dood. De vader meer dan half dood van droefheid en schrik, nam zijnen toevlugt tot de H. Catharina, en deed de belofte, dat, als zijn kind mogt herleven, hij met zijn kind haar graf zou gaan vereeren en dat zij er een offer van blijvend dankbaar aandenken op zouden nederleggen.

Nu begon het kind zich te bewegen en den hemel te beschouwen. De vader nam nu zijnen zoon met de grootste vreugde op zijne armen en bragt hem in de nabijgelegene hoeve, waar het kind in zeer korten tijd herstelde en zoo gezond werd als te voren.

Deze drie laatste verrezenen waren allen bij het volgende feest van Petrus Banden te Watzstones; onder het sermoon, dat op dien dag voor een onnoemelijk getal aanhoorders gehouden werd, werden alle drie op eens voor het gansche volk omhoog geheven. Geheel die menigte barste uit in een luid vreugdegeroep, en allen loofden God, die tot verheerlijking van den godsdienst, van de H. Catharina en van het vaderland, dusdanige wonderen verricht.

Mirakelen gebeurd in 1470.

Bekere soldaat, Petrus Joannis genoemd, werd in den oorlog van Wesgotia doodelijk gewond; hij had eenen pijl in den mond gekregen, die hem van achteren door het hoofd uitstak. Hij lag zes weken lang sprakeloos op het bed, en niemand had nog de geringste hoop op het behoud van zijn leven. Door eene inwendige aansporing om Gods barmhartigheid in te roepen en de voorspraak der H. Catharina af te smeeken, deden zij de belofte, dat zij een offer van was op haar graf zonden brengen. Naauwelijks hadden zij de belofte afgelegd, of de gewonde begon te spreken; hij loofde God, die hem door de voorbede der H. Catharina had gered, en weinige dagen daarna ging hij zelf de belofte volbrengen.

2°. Petrus Laurentii van Lincopia zond zijne dochter tegen den avond buiten de stad naar het veld om zijne ganzen naar huis te leiden. Het meisje werd op eens zoo zwaar ziek, dat zij de rede, het gevoel en de spraak verloor. De voortekens der naderende dood waren voor iedereen duidelijk, en er was geene hoop meer op behoud. Nu vielen de vader, de moeder en de aanwezigen op de knieën, baden eenen

Vaderons en Weesgegroot ter eere der HH. Birgitta en Catharina, en beloofden dat het kind, als het mogt genezen, het graf der H. Catharina zou bezoeken en er zijn offer brengen. Het kind begon zich nu te bewegen, vervolgens te spreken, en was kort daarop geheel hersteld.

3°. Nicolaus Petri van Watzstenes werd eensklaps doodelijk ziek, zijnde in een bosch genoemd Warpawidh. Hij neemt zijnen toevlugt tot God en de H. Catharina, was dadelijk genezen en reed te paard naar huis, en ging zijne belofte volbrengen.

4. Eenige kooplieden van Watzstenes, met onderscheidenen van *Lijncope*, *Suderscope*, *Scheninge*, en *Scare* gingen per schip van *Duitschland* naar *Zweden*. Nu had een van het rijk van *Zweden* vijandig volk eene bende van vijf honderd zeeschuimers uitgerust, om en schip en goederen en manschappen in hunne magt te krijgen, hetgeen deze ook met alle geweld zochten uit te voeren. Want het Zweedsche vaartuig werd zoo van nabij en zoo hevig door de roovers aangevallen, dat dat het voor de kooplieden menschelijker wijze onmogelijk was hen te ontkomen. Zij dit ziende waren zeer bevreesd, en riepen luide tot God en om de voorspraak der H. Catharina, en deden allen de belofte van haar graf te bezoeken en aldaar hunne offers van dankbaarheid te brengen,

wanneer zij aan dit nijpend gevaar mogten ontsnappen. En zie op ditzelfde oogenblik deed God een gunstige wind opkomen, waardoor zij met hun schip als over het water vlogen en aan de roovers ontkwamen. Want het was waarlijk verwonderlijk; de roovers maakten natuurlijk met hunne groote en kleine schepen van denzelfden wind gebruik om de kooplieden na te zetten, maar zij waren niet in staat hen te naderen of te schaden. Te huis komende hebben zij dankbaar en met blijdschap hunne belofte volbragt.

5°. Zekere Wittecop, dienstknecht van Ridder Frotto, leed zoo wreedaardige pijn aan de oogen, dat het bloed hem uit beide oogen kwam, en hij nergens rust noch verzachting vond. Hij belooft ter eere der H. Catharina twee oogen van was te zullen offeren, en is genezen.

6°. Een kleermaker van Watzstenes, met naam Andreas, zit bij den Heer Joannes Ormeri op de tafel en wordt eensklaps zoo gevaarlijk ziek, dat de huisgenooten niet anders dachten, of hij bleef onder hunne handen dood. Hij doet de belofte van bij het graf der H. Catharina te gaan bidden en er een offer te brengen, en is op het oogenblik hersteld.

7°. Sueno, een priester van Sorckhem in het bisdom van *Scare*, was voornemens naar *Ulplandia* te gaan, alwaar zijne zuster hare

bruiloft zou vieren. Te *Scheningia* gekomen, krijgt zijn paard een zoodanig buitengewoon dikken poot, dat het dier onmogelijk verder kon. Dewijl hij aldaar van alle menschelijke hulp verstoken was, valt hij op zijne knieën en vraagt de hulp van God en der H. Catharina, doet zijne belofte, springt in dezelfde uur weer op zijn paard, en voltrekt zijne reis zonder de minste hindernis.

8°. Een jongeling van Fiwst werd in zijn's vaders huis gevangen genomen en zonder eenige reden in den toren van het slot Stekaholm opgesloten. Hij zat daar van af het feest van den H. Laurentius tot op het feest der H. Birgitta. Daarop werd hij los gemaakt en naar het land gezonden om hout te hakken en ander werk te doen, dat men hem zou opleggen; maar opdat hij niet zou kunnen ontvlugten, werd hem eene lange en dikke ijzeren keten aan zijn been geklonken. Nu zoo van alle menschelijke hulp beroofd ziet hij naar boven: hij aanroept God, de H. Birgitta en vooral de H. Catharina, en doet de belofte zijn offer te Watzstenes te zullen brengen. Nu neemt hij een klein steentje, tikt daarmede op zijne ruwe keten, en deze valt dadelijk van zijn been, en hij is vrij en ont kwam aan de handen zijner dwingelanden. Hij komt te Watzstenes, volbrengt zijne belofte en legt het steentje tot eeuwig aandenken op het graf der H. Catharina.

9°. Zuster Christina Ammund, Religieuse van het klooster van Scheningia, onder alle opzichten gezond en sterk van gestel, krijgt eensklaps een beslag en eene geheele verlamming van den linker kant haars ligchaams, zoodat haar linker been en arm als koorden er aan hingen, daarbij was zij zonder spraak van vóór den middag elf tot na den middag drie uren, wanneer zij iets begon te stamelen. Toen verzocht zij de overige zusters, die bij haar waren, de belofte te doen, dat zij ter eere der H. Catharina eene non van was zouden offeren. Deze vielen dadelijk op hare knieën baden God vuriglijk, en deden eenparig de verlangde belofte. Dadelijk kwamen de krachten weder in hare leden terug, zoodat zij reeds den arm boven haar hoofd kon brengen, den volgenden morgen ging zij reeds wandelen, en zoo ging het uur voor uur vooruit, terwijl zij vol dankbaarheid God loofde voor haar herkegen herstel, en niet weinig in haar groot vertrouwen op de voorspraak der H. Catharina gestaafd werd. Dit voorval had plaats op Allerzielendag, toen Christina, na het zingen der None, uit de Kerk in de slaapzaal ging.

10°. De moeder van den heer Petrus Olavi van Watzstones had zulk eene vreeselijke hoofdpijn, dat zij haar verstand begon te verliezen en nergens de minste vermindering vond. Zij belooft ter eere der H. Catharina een hoofd

van was te zullen offeren, en dadelijk was zij genezen.

11°. Elisabeth, de huisvrouw van Nicolaus Balistarü van Watzstenes, had drie weken lang zoo felle hoofdpijn, dat zij dag of nacht geen oogenblik rust had. Zij belooft ter eere der H. Catharina eene vrouw van was te zullen offeren, en was hersteld.

12°. In Wisingroo was eene vrouw, wier ligchaam op eens zoo vreeselijk opzwol, dat de meeste van hen, die waren komen toelopen, stellig meenden, dat zij een lijk was. Dewijl zij evenwel nog inwendig bij kennis was, doet zij eene bolofte ter eere der H. Catharina, en is op staanden voet geheel hersteld.

13°. Eene getrouwde vrouw, Christina genoemd, van de parochie Renna in Jernstat, de zuster van Ulpho Jorstini, was vergeven, doch zij was volslagen onbewust wanneer of hoe haar dit overkomen was. Er groeiden dieren in haar lichaam, die iedereen duidelijk hoorde schreeuwen en geluid geven; zoodat haar lijden met den dag aangroeide. Haar man nu was op het gedacht gekomen van haar naar haren broeder te Watzstenes te zenden, ten einde zij aldaar hulp voor hare kwaal zou kunnen vinden. Toen de vrouw aldaar in de Kerk der H. Birgitta kwam, kreeg zij onder de Hoogmis een verlangen om den gewonen biechtvader van het klooster te spreken,

en eenigen moed te scheppen door haar hart bij hem uit te storten; maar dewijl deze op dit oogenblik belet was door andere ambtsverrichtingen, zoo kon zij hem niet naderen. Nu ging zij naar het graf der H. Catharina, bad aldaar ootmoedig en met vuur, en deed de belofte dat, zoo zij het geluk mogt hebben van te genezen, zij naar haar vermogen en tot teeken van dankbaarheid een vrouwenbeeld zou laten vervaardigen tot aandenken van het wonder. Dewijl zij nu zeer vermoeid was, sliep zij in: in haren slaap verscheen haar eene onbekende allerschoonste vrouw, die haar zeide: »Ga naar het altaar van mijne moeder Birgitta ga dit rond op uwe bloote knieën, en gij zult de uitwerking gewaar worden." De vrouw, wakker geworden, overdacht die verschijning, gaat naar het altaar, gelijk haar bevolen was, en op hare knieën vallende, ging zij éénmaal rond op hare bloote knieën; nu kon zij niet meer, maar legde nu hare kleederen er onder en ging zoo nog eens rond. Hierop gaf de koster der Kerk het teeken, dat allen de Kerk moesten verlaten; nu verliet zij de Kerk en wandelde op het kerkhof. Aldaar bij den Calvarieberg gekomen, kon zij niet verder, om de hevige pijn, die haar overviel. Verwonderlijke zaak! zij braakt aldaar drie slangen uit, die naar de schatting der vrouw zelve, ieder twee elleboogmaten lang waren; en een

derzelve had onderscheidene kleuren. Na een weinig hare krachten hernomen te hebben, wandelde zij verder over het kerkhof, en bij de poort gekomen, waardoor men de stad ingaat, werd zij ten tweede maal eene wreede pijn gewaar, en daar braakte zij eene vuile bolvormige stof uit. Op dit oogenblik kwam er een vreemdeling over het kerkhof, die dit ziende, tot haar zeide: moeder, gij hebt ondeugende kostgangers in uw ligchaam, hij deed met eenen stok den bol uiteen, en er kwamen meer dan twintig koppen te voorschijn. Na andermaal wat gerust te hebben, ging zij op het kerkhof van Sint-Pieter, zij gevoelde ten derde maal de pijn opkomen, en braakte daar ten derde maal een afschuwelijk vuil bloed uit van allerhande kleur, hetwel daar nog lang daarna te zien was. Nu ging zij, na wat adem geschept te hebben, naar het huis van haren broeder, en vrezende of er soms nog iets kwaads in haar ligchaam was, liet zij zich eenen drank gereed maken, en na dezen genomen te hebben braakte zij zuiver bloed, ten teeken dat haar ligchaam geheel gezuiverd was. Nu begon men haar met krachtige middelen wat te versterken, en zij was in weinige uren geheel hersteld; waarna zij nog eenige dagen te Watzstones bleef, om er God te loven en de H.H. Catharina en Birgitta te danken. Als getuigen hebben geteekend de heeren

Magnus van Ruglorsa, Olavus van Harritestada,
Laurentius van Strar, en Ridder Ulpho.

Mirakelen in 1471

Gen klokkenluider was zinneloos geworden. Zijne vrienden geleiden hem, volgens de belofte die zij gedaan hadden, naar het graf der H. Catharina en de man keert geheel hersteld naar huis terug.

2°. Eene vrouw van Mothala in het bisdom van Lijncope was geheel doof geworden. Zij gaat naar het graf der H. Catharina, en is genezen.

3°. Eene vrouw van Lundbü in hetzelfde bisdom, brengt een dood kind ter wereld. Men doet de belofte bij het graf der H. Catharina een kind van was te offeren, en het doode kind verrijst.

4°. Een mijnwerker, Laurentius Frijdem van Astrwidaberg in hetzelfde Bisdom, valt in een put, die 24 elleboogmaten diep was; hij wordt er met groote moeite uitgehaald, geheel gekneusd

en zijnen knie in twee stukken gebroken. Men doet een belofte ter eere der H. Catharina, en de man komt ze kort daarop zelf volbrengen; hij was geheel hersteld.

5°. Nikolaus Laurentie van Hedha in hetzelfde bisdom krijgt eene zware ziekte, waaraan hij 12 weken te bed ligt. Niemand had nog hoop op herstel. Hij belooft op het graf der H. Catharina eenen man van was te offeren, en komt eenige dagen daarna geheel gezond, zijne belofte volbrengen.

6°. Benedictus, een goudsmid van Watzstenes, had een kind van 7 jaren, Birgitta genoemd; dit kind werd zwaar ziek, kreeg eene geheel blaauwe kleur en de schuim stond op zijnen mond. Zoo lag het een geheel uur lang, zoodat iedereen meende dat het overleden was. De ouders vallen op de knieën, doen eene belofte ter eere der H. Catharina, en Birgitta is kort daarop genezen.

7°. De vrouw van Petrus Petri van Watzstenes had reeds dertien kinderen ter wereld gebracht, en de vader was altijd verplicht geweest dezelve door eene voedster te laten opkweeken, dewijl de moeder geene melk had voor haar kind. Hierover werd de man wrevelig en begon zijne vrouw met beschimpingen en scheldwoorden te overladen. De arme moeder, hierdoor in hare ziel bedroefd, neemt haren toevlugt tot de H. Catharina, doet eene belofte, en

wordt verhoord; zij is op eens zoo gelukkig haar kind zelf te kunnen voeden; en de liefde en vrede zijn in hunne woning teruggekeerd.

8°. Laurentius, kleermaker van Watzstones, kreeg eene zoo wreede pijn in den linkeren arm, dat het toescheen alsof zijne hand van den arm gerukt werd. Zinneloos van smart dwaalde hij door de Kerk, tot dat hij eindelijk bij het graf der H. Catharina kwam. Hier kreeg hij als eene ingeving des hemels: hij legt zijne hand op het graf, terwijl hij bij zich zelve zeide: zoudt gij hier soms baat vinden? Op denzelfden oogenblik was het hem, alsof eene andere hand de zijne aanraakte, en alle pijn was weg; hij was genezen.

9°. Eenige kooplieden waren voor hunnen handel van Scheningia naar Westgothia gereisd, op hunnen terugtocht wilden zij eene rivier oversteken. Een hunner zette zijn paard met zijn zware vracht koopwaren op een vlot, en viel met paard en koopwaren in de rivier. De anderen, die dit zagen, hebben met de allergrootste moeite man en paard gered, maar zijne goederen, Klijft genoemd, konden zij niet vinden. Onder hen was een smid, Torkillus Simonis genoemd, deze maakte ijzeren werktuigen om het verlorene te zoeken. en hij werkte met de anderen twee volle dagen, (en men was omstreeks het feest van den H. Joannes Baptista,) doch te

vergeefs. Wanhopende van bij verdere moeite te zullen slagen, lieten zij ze liggen, en verzochten eenen ouden man om het te beproeven. Terwijl deze er heenging, begon genoemde smid aan de H. Catharina te denken, en hij verzocht zijne gezellen om neer te knielen en haar gezamenlijk te bidden, hetgeen zij deden; zij beloofden, na gebeden te hebben, volgens hun vermogen een massa was te offeren, gelijk aan de verloren goederen, tot meerder blijk van het wonder. Zij hadden naauwelijks de woorden gesproken, of zij hoorden den ouden man al roepen; zij loopen toe, en hij had het verlorene reeds in zijne handen. Doch niet zonder een zonneklaar mirakel; want, toen hij in het water keek, waar de waren gezonken waren, kwamen zij van zelfs omhoog, juist bijeengerold gelijk zij gezonken waren. Eer en dank aan God en de H. Catharina, die alle dagen zoovele wonderen doet.

10°. Eenige kooplieden gingen over zee van *Duitschland* naar *Zweden*, en verder door zeeroovers nagezet, welke zij geene hoop hadden te kunnen ontvlugten. Toen vermaande een hunner, Joannes Craff van Sudercopia, van gezamenlijk de H. Catharina te bidden. Zij deden dit, en beloofden eenparig ter harer eere zich van vleesch te zullen onthouden, tot dat zij te voet eene bedevaart naar haar graf zouden gedaan hebben. De woorden waren

naauwelijks gesproken, of er kwam een wind op die hen voortjoeg en tevens hunne vervolgers terugvloeg. Nu naderden zij welgemoed de gewenschte haven, verzekerd als zij meenden te zijn, dat zij alle gevaar ontkomen waren; maar door eene buitengewone dikke mistlucht omgeven, hoewel het elders overal helder licht was, konden zij de haven niet vinden. Immers in die haven, die zij zochten, waren wederom andere roovers verborgen. Zij landden dus in eene andere haven aan, en daar hoorden zij, aan welk gevaar ze ontsnapt waren; weshalve zij God en de H. Catharina dankten, die hen zoo liefderijk van een dubbel gevaar bevrijd had.

11°. Sueno Nicolai van Helbon, in het bisdom van Lincope, had eene kwaal aan den hals en aan de borst, waaraan hij reeds drie weken te bed lag; het was een gezwel en verharding die afschuwelijk waren om te zien; en ook allen die hem kwamen bezoeken, voorspelden hem den naderenden dood. Maar zijne vrouw nam met hare vriendinnen de H. Catharina in den arm, en deed ootmoedig de belofte dat haar man, als hij mogt genezen, in persoon haar graf zou gaan vereeren met offers en goede werken. Nu kwam er verandering: het gezwel ging open, de pijn verdween, hij was weldra hersteld en volbragt blijde de door hem gedane belofte.

12°. Forstanus Laurentz van Hesthaden, bisdom van Scare, kreeg een pijl in de borst, daar waar dezelve het dikste en hardste is, en zette zich vast in den rug tusschen de schouderbladen. Dit veroorzaakte hem eene zware ziekte en bragt hem op den rand van het graf. De heer Torkillus van Hwalstadha kwam hem bezoeken, en verhaalde hem, als om hem raad te geven en te troosten, de groote wonderen en goedheid der H. Catharina. De zieke had daar ooren voor, en beloofde zijne bedevaart en offers bij haar graf. Nu veranderde zijn toestand, men kreeg hoop op zijn behoud, en kort daarop was hij, tot verwondering van een ieder, geheel hersteld, en ging hij in persoon zijne belofte eerbiedig volbrengen.

13°. Nikolaus Biorus van Askirsund, bisdom van Strengne, leed aan eene zoo hevige maagkwaal, dat hij ook het geringste wat hij nam van spijs of drank, dadelijk uitbraakte. Hij lag reeds een half jaar te bed, en was zoodanig uitgeput, dat zich de voorteekenen van den naderenden dood duidelijk vertoonden. Hij had alreeds ter eere van onderscheidene Heiligen vele beloften gedaan, maar zonder uitkomst. Eindelijk wendt hij zich, als tot zijne laatste hoop, tot de H. Catharina; hij belooft dat als Zij hem wil genadig zijn, hij met zijne vrienden eene bedevaart zal houden naar haar graf, en daar zijne offers zal neerleggen. Dadelijk

houdt zijn braken op, hij vraagt eten en drinken en al wat hij neemt, bekomt hem goed, en hij nam dag voor dag toe in krachten. Eindelijk geheel hersteld, volbrengt hij met liefde en eerbied zijne gedane belofte.

14°. Catharina Sortenie van Aabij in het bisdom van Linsope ging daags voor Kersmis te goedertrouw uit haar huis om water te putten, en zie, daar loopt zij een booze geest te gemoet die haar in het aangezicht blies. Hierdoor zet zich een schrik vast, zij begint te kwijnen en wordt bedlegerig. Daarop zwelt haar hoofd en aangezicht zoodanig op, dat oogen noch neus meer zichtbaar waren. Door de wreedaardige pijn en het onnatuurlijk opzwellen sprong haar hoofd open, zoodat men duidelijk de hersenen zag liggen; zij lag daar als dood, en niemand kon veronderstellen dat het menschelijker wijze nog mogelijk was van te genezen. Olavius, haar man, deed beloften van bedevaarten naar onderscheidene plaatsen en Reliquiën, maar zonder gevolg. Eindelijk wierp hij, op Gods ingeving, met zijne vrienden driemaal tot en het viel op de H. Catharina. Op dit als door den Hemel gegeven teeken knielen alle ootmoedig neder, beginnen te bidden, en doen de belofte dat de zieke als zij mag genezen, de bedevaart zal doen naar Watzstenes. Dadelijk begon zij haar hoofd regts en links te bewegen, terwijl zij God en de H. Catharina lo

kort daarop stond zij geheel genezen en gezond van haar bed op. Als getuigen teekenden hare naburen, Petrus Beronis, Petrus Laurentië en Haraldus Petri.

15°. Petrus Faber van de stad Ludocia in Westgotiën was gedurende vier jaren blind; hij belooft eene bedevaart naar Watzstenes, volbrengt dezelve, en krijgt bij het graf der H. Catharina zijn gezicht terug.

Mirakelen in 1472.

Bekere man van Werendia in Alboharat, met naam Hapuinus, verloor het kindje zijner dochter, nog maar anderhalf jaar oud. Hij zocht en iedereen met hem langen tijd, maar te vergeefs. Eindelijk zijne oogen op eenen diepen put, die op zijn goed lag, en daar ziet hij het kind met de voeten omhoog en het hoofd omlaag in het water. Hij haalt het er met behulp der moeder zelf uit; hij legt het in haren schoot en wil er met geweld nog leven in vinden; maar te vergeefs, het was reeds geheel koud

en stijf. Nu kan men beider droefheid begrijpen. Gelukkig denken zij op de H. Catharina; zij doen hunne belofte, en het kind herleeft op staande voet, onder het oog van allen die tegenwoordig waren.

2°. Zekere Haquinus Petri van Wretha in het bisdom van Lincope was met eenen pijl de beide kaakbeenen doorschoten. Hij doet de belofte van eene bedevaart ter eere der H. Catharina, en is genezen.

3°. Magnus Thoreri van Biornschken in het bisdom Wexio ging, zonder iets te vermoeden, naar Kotnabië, toen hij door de vijanden van Zweden als spion werd gevangen genomen en in de gevangenis geworpen werd, waar hem de beide beenen aan ijzeren ketenen gekluisterd werden. In die ellende en droefheid, en verstoken van alle menschelijke hulp, wendt hij zich tot de H. Catharina en belooft eene bedevaart naar haar graf. Den volgenden nacht was hij een weinig ingeslapen, toen tegen den morgen zijne ketenen los gingen en van zijne beenen vielen. Hij werd wakker, en voelende dat hij vrij van boeijen was, dankte hij God en de H. Catharina, neemt zijne ketenen op, gaat de gevangenis uit, regt door het vijandelijk leger, zonder van iemand opgemerkt te worden. Hij doet de reis naar zijne woning met blijdschap in twee dagen, zonder iemand te ontmoeten of door iemand nagezet te worden. Te

huis gekomen maakt hij zich ook dadelijk gereed om zijne belofte te gaan volbrengen.

4°. Zekere Nikolaus van Wisbu in Gothlandia had een dochtertje van drie jaren, Bethwi genoemd. Dit kind zit eens op de vensterbank van eene bovenkamer te spelen; door een ongelukkig toeval valt het uit het venster buiten op de straatsteenen neder, en was dood. Terwijl het daar zoo lag, komt er de Kommandant der Burgt voorbij, die het kind opnam en het in huis bij de moeder bragt. Deze tot in haar ziel bedroefd, toen zij haar kind zoo ellendig en zoo bebloed zag, doet gedurende drie uren, al wat zij kan, om er nog eenig leven in te bespeuren, maar te vergeefs. Eindelijk wordt het lijkje, zooals daar het gebruik is, naar het doodenhuis gebragt. Alstoen komt daar een jonge kantoorklerk voorbij; deze hoort nu vertellen wat er gebeurd was, en begint aan de menschen, die daar stonden, te spreken over de heiligheid en de wonderen van de H. Catharina, en raadt de tot de ziel bedroefde ouders aan, hunnen toevlugt tot haar te nemen. Deze zijn dadelijk daarmede eens, zij vallen op hun knieën, en beloven met hun kind de bedevaart naar Watzstenes te zullen doen, als zij het weer in leven mogten ontvangen. Nauwelijks hadden zij die belofte gedaan, of zij zagen den levensgeest in het aangezicht van het kind, de oogten gingen open en het begon

te geeuwen, en eenige oogenblikken daarna lag het geheel gezond in de armen der gelukkige moeder. En de ouders volbragten met hun kind nooit blijdere bedevaart.

5°. Fozerus, een jongentje van omtrent tien jaren, het zoontje van Petrus Laurenti van Eeckborne, bisdom van Lincope, ging op bevel van zijnen vader voeder halen voor het vee, en krom daarvoor op eene ladder, om van eenen hoogen tasch wat hooi af te trekken. Zoodra het kind begon te trekken, bewoog zich de geheele tasch, scheidde van de muur af, en dreigde het kind overhoop te doen vallen. Het jongske gewaar wordende dat hij den tasch niet kon tegenhouden, wierp zich nog om op de ladder, om het gevaar nog te ontloopen, maar te vergeefs; het viel met ladder en al naar beneden en werd onder een hoop hooi van minstens tien of twaalf karren begraven en verstikt. Men vond het kind erbarmelijk gestorven, de oogen uit het hoofd gepuild en hangende op zijne wangen. De moeder stond bij dit schouwspel te sidderen en te beven; maar in hare overmaat van droefheid wendt zij zich tot de H. Catharina en belooft met haar kind een bedevaart naar Watzstenes te zullen houden, als hij mag herleven. Dit zelfde beloven ook allen die daar waren: zij waren, Suno van Asmumtadha, Sueno Caroli van Warberghon, Petrus Joannes van Korby, Olavus

Danielis van Torpom, en Carolus Petri, de broeder van het kind, die het te samen met de moeder onder het hooi uitgehaald had. Toen de moeder de belofte gedaan had, stond het kind zonder eenig letsel op, er was zelfs geen lidteeken aan te bespeuren. De moeder en de aanwezigen volbragten blijde hunne belofte, en op den tweeden Pinksterdag onder de hoofdpredikatie te Wadzstenes, werd het kind driemaal omhoog geheven en aan het toegestroomde volk vertoond, tot bewijs van het verhaalde.

Wonderen in 1473.

lavus Magnus van Stijra, in het bisdom Lincope verzocht den 14 November zijne vrienden op het kraamfeest, en zij verheugden zich regt hartelijk onder elkander tot aan den avond. Maar toen de zon begon onder te gaan, begon Olavus stil te worden, te kwijnen, zijne krachten te verliezen, zoodat hij het gezelschap moest verlaten en naar bed gaan. De gasten knipten elkander

een oog, en oordeelden vermetel, dat hij dit uit gierigheid deed. Maar reeds vóór middernacht had de ziekte zoozeer toegenomen, dat men den pastoor ging roepen, die van de genoodigden geweest was, en dat de zieke maar met zeer groote moeite kon biegten. Toen dit toch zoo het al kon was afgelopen, meende iedereen niet anders of hij ging sterven, dewijl de zieke er alle voortekens van gaf. Terwijl hij zoo lag te zigtogen, baden zijne vrouw en zijn broeder, Nicolaus Magnus, de H. Catharina met tranen, dat zij den zieken toch zooveel tijd zou verbidden, dat hij alle de H. H. Sacramenten der stervenden kon ontvangen en zijn testament maken. Na deze bede lieten zij andermaal den pastoor roepen. Deze kwam dadelijk, en toen baden zij hem dat hij zou willen naar de kerk gaan om den zieke de H. H. Sacramenten te brengen. De priester antwoordde: vrienden, het is te laat, de man ligt reeds in doodstrijd, en zal maar weinige oogenblikken meer leven; hij voldeed toch aan hun verzoek om hen voldoening te geven. Toen eindelijk de pastoor met de H. H. Sacramenten aankwam, hield men den zieke de gewijde kaars in de hand, en men kon maar even zien dat er leven in was. Nu hernieuwde zijn broeder en zijne vrouw hunne belofte van eene bedevaart naar Watzstenes en aldaar ter eere der H. Catharina hun beste

paard te zullen offeren, als hij maar zóólang mogt leven dat hij de H. H. Sacramenten kon ontvangen. En zie, dat groot vertrouwen wordt beloond, de zieke begint op het oogenblik te herleven en krijgt zijn volle gezondheid terug.

2°. Een jongeling van Hobergha, in het bisdom van Scare, plotseling ziek geworden en even plotseling gestorven, was reeds acht vollen uren dood. De aanwezigen, door medelijden bewogen, knielen neder en doen eene belofte ter eere der H. Catharina. En oogenblikkelijk verrijst de doode, en volbrengt de belofte, die voor hem gedaan is.

3°. Andreas, een kleermaker van Dingetuna, gaat op zekeren Zondag naar de kerk, en, bij het kerkhof gekomen, ontmoet hij eenen gewapende, gewoonlijk Stock genoemd, die eenen gespannen boog droeg met eenen pijl er op, en niet veel goeds in 't zin had: want zoodra hij den kleermaker zag, schoot hij hem den pijl in de keel, die ongelukkig eene kromme rigting nam en omlaag ging en in de ingewanden bleef zitten. Deze pijl zat daar reeds 8 dagen, en zoo vast, dat hij noch met geweld noch volgens de kunst kon uitgehaald worden. Iemand dit ziende, raadde hem eene belofte ter eere der H. Catharina te doen. Hij doet het, en den volgenden nacht gaat de pijl heel zachtjens uit de wond, en hij is op het oogenblik volkomen genezen, en gaat verheugd naar Watzstenes.

4°. Joannes Nicolai van Holmes, bisdom van Ursale, werd eensklaps ziek, en lag vier dagen lang zonder spraak. Nu kwam daar een vreemdeling in huis, die nog kort geleden in Watzstenes geweest was. Toen hij den zieke zoo zag op zijn uiterste liggen, en hoorde dat hij niet eens had kunnen biegten, raadde hij de huisgenooten dat zij voor den zieke eene bedevaart naar Watzstenes zouden beloven. Zij deden zoo, en dadelijk begint hij te spreken, hij biegt, en krijgt daarop zijne vorige gezondheid terug.

5°. Ridder Gregorius Benckters en zijne vrouw Christina van Wadha, bisdom van Upsale, hadden eene eenige dochter, die drie maanden lang in eene hevige ziekte lag en waarvoor alle hoop van herstel was opgegeven. Zij hadden alreeds ter eere van verschillende Heiligen te vergeefs gebeden en beloften gedaan. Het was hun eenige dochter, en waren dus radeloos van droefheid. Nu komt hun kapelaan, en zegt hun: mij is dezen nacht in den droom gebleken, dat gij voor uw kind eene belofte moet doen ter eere der H. Catharina van Watzstenes, deze wacht op u, en zoo zal uw kind gered zijn. Dadelijk knielen de ouders neder en doen hunne belofte. Nu gaat de kapelaan het H. Misoffer opdragen, en na de H. Mis begon de pijn te verzachten en er kwam hoop. Het kind werd van dag tot dag

beter; en de gelukkige ouders offerden te Watzstenes onder andere een kind van zilver en een van was,

6°. Het kind van den klerk van Holm, Laurentius, kreeg zoo een droevig toeval, dat het op eens stom, lam en zinneloos werd. De ouders doen eene belofte ter eere der H. Catharina, en hun kind is in korten tijd geheel genezen.

7°. Joannes Michaëls van Malbak wordt geheel krachteloos en totaal blind, zoodat hij een last is voor zich en voor anderen. Zijn pastoor raad hem zijnen toevlugt te nemen tot de H. Catharina. Hij doet het, gaat met ongehoorde moeite met twee stokken naar Watzstenes en wordt er genezen en legt tot aandenken zijne stokken op het graf der heilige.

8°. Olavus Joannes van Arboge krijgt eene zware ziekte en is reeds acht dagen zinneloos. Zijne vrienden beloven eene bedevaart naar Watzstenes, en de zieke is hersteld, en volbrengt de belofte.

9°. De vrouw van Andreas Olavi bragt een dood kind ter wereld. De ouders beloven eene bedevaart naar Watzstenes, en dadelijk vloeit er bloed uit de oogen, neus en mond van het kind, het leeft, ontvangt het H. Doopsel, en groeit welig op.

10°. Het kind van Laurentius Andersson, anderhalf jaar oud, slikt eene tarwaar door.

De ouders, na er gedurende 5 weken mede gesuk-
keld te hebben, zien hun kind in gevaar van ster-
ven. Zij doen in hunne droefheid eene belofte ter
eere der H. Catharina, en hun kind is behouden.

11°. Een man van Birckeberga brengt zijn
paard naar de weide; nauwelijks is het daar
of het valt en schijnt te gaan sterven. De
man doet eene belofte ter eere der H. Catha-
rina en het paard staat op en is gezond.

12°. Jacobus, een kind van Birnista, lag
in eene doodelijke ziekte op zijn uiterste, en
werd daarbij nog stom en lam in de helft van
zijn ligchaam, zoo bleef het nog drie maanden
in groote pijnen liggen. Men doet uit mede-
lijden eene belofte ter eere der H. Catharina,
en het kind was korte dagen zoover genezen,
dat het zelf de belofte ging volbrengen.

13°. Eene vrouw, met naam Regnildis, was
naar het klooster van Sudercopia gegaan om
aldaar met het feest van den H. Laurentius den
aflaat te verdienen. Maar zij was door den grooten
toevloed van menschen zoodanig gedrongen
en vertrapt, dat men haar in een bedlaken
voor dood uit de Kerk heeft gedragen. Hare ken-
nissen deden eene belofte ter eere der H. Catha-
rina, en de vrouw was oogenblikkelijk hersteld.

14°. Bondo Sivatti van Faghz kreeg tijdens
de pest eenen grooten en pijnlijken zweer, die
zijne regter hand en arm tot aan de schouders
bijeën trok, de geneesheeren hadden geene

hoop hem te kunnen genezen. Hij belooft nu eene bedevaart naar Watzstenes en is dadelijk hersteld.

15°. Zijne vrouw krijgt een gezwel van het hoofd tot de voeten over geheel haar ligchaam dat haar vreeselijk doet lijden, en zoo, dat iedereen verklaart nooit dusdanige kwaal gezien te hebben. Men doet voor haar de zelfde belofte als boven voor haren man, en ook zij is oogenblikkelijk hersteld.

16°. Tordo Tappason, een edelman van Tidatorpa, in het bisdom van Scare, wandelde eens naar zijnen akker en vond hem bezaaid met wormen, die alles vernielden, wat er opstond, In zijne weiden vond hij hetzelfde. Die wormen, die met den regen uit de wolken komen, hebben van weerszijde acht pooten, en worden in korten tijd eenen vinger lang, en loopen zeer snel. De edelman wist niet wat beginnen. Maar tegen den avond begint hij te denken op de H. Catharina; hij belooft dat hij met andere offers ook een levende koei bij haar graf zal offeren. Den anderen morgen gaat hij zien, en vindt land en weide totaal gezuiverd. Hij wandelt nu zijn bosch in, en vindt daar in eenen diepen sloot al de wormen op een gehoopt. Nu dankt hij de Heilige en volbrengt trouw zijne beloften.

De overige Wonderen in 1471.

irgitta, eene vrouw van Stockholm, kreeg eenen worm bij toeval in haar oor, die haar zoozeer deed lijden, dat zij van pijn zinneloos werd. Haar man en vrienden doen eene belofte ter eere der H. Catharina, en de vrouw herstelt in korten tijd.

2°. Sueno Bondonis werd zoo groote kloof in zijn hoofd gekapt, dat men er eene hand in kon leggen. Dit brengt hem in doodsgevaar. Men doet eene belofte ter eere der H. Catharina, en hij is weldra genezen.

3°. Andozus krijgt eenen zweer in de keel dat hem tot het uiterste brengt. Zijne vrouw belooft eene bedevaart naar Watzstenes, en hij is genezen.

Deze vrouw doet ook heimelijk eene belofte van dagelijks te bidden, om zelf van eene zware bekoring bevrijd te worden. Zij wordt verhoord.

4°. Algothus van Erigyberga zendt zijne vrouw met het vee naar de weide. Zij neemt haar zoontje van vijf jaren mede, dat ongemerkt onderweg in een groot bosch van vermoedheid gaat liggen slapen. De moeder brengt het vee op tijd naar huis, en mist haar kind

niet dan toen zij te huis kwam. De vader gaat met zijne geburen twee volle dagen te vergeefs zoeken. Den derden dag doet hij eene belofte ter eere der H. Catharina, zij begonnen opnieuw te zoeken en tegen den avond zagen zij het kind van ter zijde op hen afkomen, waar geen weg was, en nooit iemand gegaan had.

5°. Birgitta van Olmistadha had vergif ingekregen, en is door de H. Catharina genezen.

6°. De vrouw van Petrus Nicolai had haar zoontje van drie jaren mede genomen toen zij met het vee uitging, en haar kind door grove en domme nalatigheid in een bosch verloren, wat zij tot overmaat van domheid niet bemerkte voor des avonds. De vader gaat het met zijne geburen drie dagen lang zoeken, en vindt het eerst den derden dag 's avonds, na eene belofte ter eere der H. Catharina gedaan te hebben. Het kind was geheel uitgeput en sidderde van zwakheid en gebrek. Hij bracht het bij de moeder, die het gelukkig nog in het leven behield.

IMPRIMATUR.

HOEVEN, hac 26a Martii 1878.

C. VAN DER VEEKEN,

Libr. Censor.

J N H O U D.

Bladz.

Hoofdstuk I. Opvoeding, maagdelijk huwelijk, en uitstekende ootmoedigheid van Catharina.	3
Hoofdstuk II. Catharina vertrekt naar Rome. Haar echtgenoot sterft, en zij krijgt bevel om als gezellin bij hare moeder te blijven. Zij overwint haar verlangen om terug te keeren	14
Hoofdstuk III. De H. Catharina wordt, niettegenstaande al hare zorg om hare zuiverheid te beschermen, op verschillende wijze door den duivel aangevallen.	26
Hoofdstuk IV. Onderscheidene deugden van Catharina. Ootmoedigheid, Gebed, Liefde, Armoede, Zachtmoedigheid	39
Hoofdstuk V. De H. Catharina brengt het ligchaam van hare moeder, de H. Birgitta van Rome naar Zweden. Zij staat aan het hoofd van het klooster van Watzsten.	52

Hoofdstuk VI. Catharina wordt naar Rome gezonden om de heiligverklaring harer moeder te bewerken. Zij besteedt hieraan vijf jaren	61
Hoofdstuk VII. Dood en begrafenis van Catharina, en de wonderen die alsdan gebeurd zijn.	73
Aanhangsel. Mirakelen, gebeurd door de voorspraak der H. Catharina	82
Vier dooden door de voorspraak der H. Catharina tot het leven verwekt.	91
Mirakelen gebeurd in 1470.	98
Mirakelen in 1471.	106
Mirakelen in 1472.	113
Wonderen in 1473.	117
De overige wonderen in 1471.	124
